

Παρίσιος - Αθήναις
262

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΙ ΚΑΡΠΑΘΟΥ ΚΑΙ ΚΑΣΟΥ

1537 — 1821

Ἡ νῆσος Κάρπαθος, καίτοι δὲν εἶναι παραδεδομένον ὑπὸ ποίαν ἐτέλεσεν ἐπαρχίαν καὶ ὡς ἐπισκοπὴ ὑπὸ ποίαν ἐτέλεσεν ἐκκλησίαν, πιθανῶς ὅμως αὕτη εἶναι ἡ εἰκοστὴ πόλις τῆς ἐπαρχίας νήσων ὑπὸ ἡγεμόνα καὶ μητρόπολιν τὴν Ρόδον ἐκπεσοῦσα ἐκ τοῦ Συνεκδήμου Ἱεροκλέους τοῦ γραμματικοῦ, συγγραφέντος περὶ μεσοῦντα ἑκτον αἰῶνα, ἐπὶ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ, ἐν ᾧ ἀναγράφονται μὲν εἴκοσι πόλεις καταλέγονται δὲ ἑννεακαίδεκα ¹. Τοῦτο ὑπεμφαίνεται καὶ ἐκ τῆς ἐν ταῖς «Ἐκθέσεσι» καταλεγομένης ἀρχιεπισκοπῆς Καρπάθου, ἐν αἷς ἡ Κάρπαθος καταλέγεται ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῶν νήσων Κυκλάδων· καὶ ὁ πρῶτος γνωστὸς ταύτης ἐπίσκοπος καλούμενος Ζωτικός, συνυπέγραψεν ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοῦ πατριάρχου τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἐπιφανίου τοῦ ἀπὸ πρεσβυτέρων πρὸς τὸν πάπαν Ὀρσμίδαν γραφεῖσαν περὶ τὸ ἔτος 520 ², ὡς «ἐπίσκοπος τῆς Καρπαθίων πόλεως τῆς ἐπαρχίας νήσων»· τούτων ἕνεκα καὶ ὁ Μιχαὴλ Λέκιεν κατέλεξε τὴν ἐκκλησίαν Καρπαθίων ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῶν νήσων ³. Καὶ κατὰ τὴν διαίρεσιν τοῦ κράτους εἰς θέματα πιθανὸν εἶναι ὅτι ἡ Κάρπαθος ἐτάχθη τῷ θέματι τῶν Κιβυρρεωτῶν ἐν ᾧ καὶ ἡ νῆσος Ῥόδος, ὄντι τὸ τεσσαρεσκαίδεκατον τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ.

Πότε ἡ νῆσος Κάρπαθος ἐπισκοπὴ οὔσα προήχθη εἰς ἀρχιεπισκοπὴν δὲν εἶναι παραδεδομένον· ὁ τελευταῖος γνωστὸς

1. Ἱεροκλέους Συνέκδημος, ἐν Gustavi Parthey Hieroclis synecdemus et Notitiæ Græcæ episcopatum, (Berolini, 1866, in 8°), p. 28—29.—Hieroclis synecdemus, ed. August. Burckhardt, (Lipsiæ, 1893, in 8°), p. 28—29.

2. J. D. Mansi Sacrorum conciliorum nova et amplissima collectio, (Parisiis, 1901, in fol), tom. XIII, col. 491—492.

3. M. Le Quien Oriens christianus, (Parisiis, 1740, in fol), tom. I, col. 462.

AR

FB

ἐπίσκοπος Καρπάθου ἐκαλεῖτο Φίλιππος, ὃς παρέστη ἐν τῇ συνόδῳ τῇ συγκροτηθείσῃ ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Φωτίου ἔτει 879 ¹. ἐκ τούτου γίγνεται δῆλον ὅτι ἡ ἐπισκοπὴ Καρπάθου προήχθη εἰς ἀρχιεπισκοπὴν μετὰ τὸ ἔτος 879.

Ἡ Κάρπαθος καταλέγεται ὡς ἀρχιεπισκοπὴ ἐν τῇ «Ἐπιφανίου ἀρχιεπισκόπου Κύπρου ἐκθέσει πρωτοκλησιῶν πατριαρχῶν τε καὶ μητροπολιτῶν», ὃν Ἐπιφάνιον ὁ Ἰωάννης Ρεῖσκιος ὁ ἐκδοὺς τὸν Κωνσταντῖνον Πορφυρογέννητον ὑπέλαβεν ἀκμάσαντα ἐν μέσῳ τετάρτῳ αἰῶνι ², παρεδέξατο δὲ τοῦτο καὶ ὁ Θεόφιλος Τάφελος ³. ὁ καρδινάλιος I. B. Πίτρας λέγει τὸν Ἐπιφάνιον ἀκμάσαντα ἀρχομένου ἑκτοῦ αἰῶνος ⁴. Ὁ δὲ Ἑρρίκος Γέλζερος σημειοῦται ὅτι ὁ Ἐπιφάνιος ἀναγράφει τὴν ἱεραρχικὴν τάξιν ἐπὶ τῶν εἰκονομάχων βασιλέων, ἐξ οὗ ἐσκέφθη τὸν Ἐπιφάνιον τὸν ἐπὶ τῆς ἑκτης οἰκουμενικῆς συνόδου ζήσαντα· καὶ ἐπιπροστίθεται ὅτι ἐκ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ de Boor, ἥτοι ἐκ τοῦ τρόπου καθ' ὃν μνημονεύει τοῦ Ἐπιφανίου ὁ αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος ὡς θεσπεσίου νοεῖται ὁ ἅγιος Ἐπιφάνιος ⁵, ἀλλ' ὀρθότατα ὁ Γουστάβος Πάρθεης πρὸ τοῦ Ἑρρίκου Γελζέρου ἐσημειώσατο ὅτι «ἐὰν παραβάλωμεν τὴν ἐβδόμην ἑκθεσιν, ἥτοι τὴν τοῦ Ἐπιφανίου (σελ. 150—161) πρὸς τὰς λοιπὰς, ἀναγκαζόμεθα νὰ ἀποδώσωμεν αὐτὴν εἰς Ἐπιφάνιον τὸν νεώτερον κατὰ τὸν ἑνατον αἰῶνα ἀκμάσαντα, διότι δὲν εἶναι πιθανὸν Κωνσταντῖνος ὁ αὐτοκράτωρ ἐν τῷ ἑαυτοῦ συγγράμματι «Περὶ τῆς βασιλείου τάξεως ⁶» ὅπερ συνέγραψεν ἀρχομένου τοῦ δεκάτου αἰῶνος νὰ παρενέβαλεν ἑκθεσιν τῶν ἐπισκοπῶν τοῦ

1. J. D. Mansi Sacrorum conciliorum nova et amplissima collectio, (Parisiis, 1902, in fol), tom. XVII, col. 374.

2. Κωνσταντίνου βασιλέως Περὶ τῆς βασιλείου τάξεως, ἐν Corp. script. histor. Byzant. (Bonnæ, 1829, in 8°), tom. II, p. 892.

3. Theop. Tafel Constantinus Porphyrogenitus De provinciis regni Byzantini fiber secundus, Europa, (Tubingæ, 1846, in 4°), p. 42.

4. I. B. Pitra Juris ecclesiastici Græcorum historia et monumenta, (Romæ, 1868, in 8°), tom. II, p. 197.

5. H. Gelzer ungedruckte und ungenügend veröffentlichte Texte der Notitiæ episcopatum, (München, 1901, in fol.), S. 543.

6. Κωνσταντίνου βασιλέως Περὶ τῆς βασιλείου τάξεως, ἐν Corp. script. hist. Byz. tom. II, p. 791—798.

τετάρτου αἰῶνος ¹». Τοῦτο δὲ βεβαιοῦται, διότι γινώσκουμεν ὅτι μέχρι τοῦ ἔτους 879 ἡ Κάρπαθος ἦτο ἐπισκοπή. Ἐν δὲ τῇ Ἐπιφανίου ἐκθέσει ἡ Κάρπαθος καταλέγεται ἐν ταῖς ἀρχιεπισκοπαῖς, ἐν τῇ «κθ' ἐπαρχία νήσων Κυκλάδων ὁ Καρπάθου ²». Ἐν ἄλλαις ἐκθέσεσι καταλέγεται θρόνος κζ' ³, κθ' ⁴, λ', λθ' ⁵, μ' ⁶, μθ' ⁷ καὶ ξδ'· ἀλλ' οἱ πολλοὶ οὗτοι ὑποβιβασμοὶ εἶναι ἁμαρτήματα τῶν ἀντιγραφῶν· ἐν τῇ ἐκθέσει Νείλου Δοξαπατρίου ἡ ἀρχιεπισκοπὴ Καρπάθου καταλέγεται θρόνος κε' ⁸.

Μετὰ τὴν ἔτει 1204 διαρπαγὴν τῶν ἐλληνικῶν χωρῶν καὶ νήσων ὑπὸ τῶν στρατευσαμένων τὴν τετάρτην κατ' εὐφημισμὸν κληθεῖσαν ἱερὰν στρατείαν ἐδοκίμασαν καὶ οἱ Καρπάθιοι τὰ δεινὰ καὶ τὰς δόυνας τῶν Φράγκων ἐπιδρομῶν

1. G. Parthey Hieroclis Synecdemus et Notitiae Græcæ episcopatum, (Berolini. 1866, in 8°), p. IX.

2. Notitia 7, 70. 10, 126, ἐν G. Parthey Hieroclis Synecdemus et Notitiae Græcæ episcopatum.—I. B. Pitra Iuris ecclesiastici Græcorum historia et monumenta, tom. II, p. 203. — Not. I, 70. ἐν H. Gelzer Ungedr. und ungen. veröff. Texte der Notitiae episc.—Franz. N. Finck Das Epiphanius von Cypern armenisch und griechisch herausgegeben, (Marburg, 1902, in 8°), S. 9.—Not. I, 71. 6, 75. 8, 75, ἐν G. Parthey Hieroclis Synecdemus et Not. Gr. episc. — Basili Notitia 71, ἐν H. Gelzer Georgii Cyprii Descriptio orbis Romani, (Lipsiæ, 1890, in 8°). —Not. III, 110, VI, 113, ἐν H. Gelzer Ungedr. und ungen. veröff. Texte d. Not. episc.

3. H. Gelzer Analecta Byzantina, ἐν Index scholarum Hibernarum publice et privatum in Universitate litterarum Ienensi (XIX octob. 1891 XIX Mart. 1892) hab. (Ienæ, 1892, in fol.), S. 6.

4. Notit. 10, 126, ἐν Parthey Hieroclis Synecdemus et Notit. Gr. episc.—Notit. VI, 113, ἐν H. Gelzer Ungedr. und ungen. veröff. Texte der Notit. episc.

5. Notit. 2, 115, ἐν G. Parthey Hieroclis Synecdemus et Notit. Gr. episc.—Αθ. Παπαδοπούλου—Κεραμέως Ἐπισκοπικοὶ κατάλογοι, ἐν Μουσείου καὶ βιβλιοθήκης τῆς ἐν Σμύρνῃ Εὐαγγελικῆς σχολῆς, (ἐν Σμύρνῃ, 1867, εἰς 8ον), περιόδω B', ἔτει A', σ. 68.

6. Notit. II, 95, ἐν H. Gelzer Ungedr. und ungen. veröff. Texte de Not. episc.

7. Νέα Τακτικὰ 1208, ἐν H. Gelzer Georgii Cyprii Descriptio orbis Romani.

8. Νείλου Δοξαπατρίου Τάξις τῶν πατριαρχικῶν θρόνων, 364. ἐν G. Parthey Hieroclis Synecdemus et Not. Gr. episc.—F. N. Finck Nilos Doxapatres armenisch und griechisch herausgegeben, (Marburg, 1902, in fol), S. 33.

τυχοδιωκτῶν, ὅτε ἔτει 1209 κατελήφθη ἡ νῆσος ὑπὸ τῶν Κορνάρων, ἧς ἐκράτησαν μέχρι τοῦ ἔτους 1537, ὁπότε κατελήφθη ἡ νῆσος ὑπὸ τῶν Ὀσμανιδῶν ¹. Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἐπιδρομῆς τῶν Κορνάρων παρέμειναν καὶ οἱ Καρπάθιοι ἐστερημένοι ἐκκλησιαστικῆς προστασίας καὶ περιθάλψεως, τὴν δὲ ἀρχιερατικὴν ἔδραν τῆς νήσου κατέλαβε Φράγκος ἱεράρχης, ὃς ἐτέλει ὑπὸ τῇ ἐν Κρήτῃ φραγκικῇ ἐκκλησίᾳ ². Ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου τοῦ πρεσβυτέρου ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ γενομένη ἐκθέσει (1283—1328) καίπερ σχολάζουσα ἡ ἀρχιεπισκοπὴ Καρπάθου καταλέγεται θρόνος κβ' ³.

Καθ' οὓς χρόνους ἐσχόλαζεν ἡ ἀρχιεπισκοπὴ Καρπάθου, ἐδίδοτο αὕτη κατ' ἐπίδοσιν ἑτέροις ἱεράρχαις, ἔτει 1397 μηνὶ μαρτίῳ, ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Ἀντωνίου τοῦ ἀπὸ ἱερομονάχων ἡ μεγάλη τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησία προήγαγεν εἰς τὴν μητρόπολιν Ἀτταλείας Θεοφύλακτον τὸν ἀπὸ ἱερομονάχων, ὃς ἐγένετο καὶ πρόεδρος Σίδης, ἐδόθη δ' αὐτῷ κατ' ἐπίδοσιν καὶ ἡ ἀρχιεπισκοπὴ Καρπάθου ⁴. καὶ πρὸ τοῦ ἔτους 1460 ὁ Μυρέων Ματθαῖος ὑπέρτιμος καὶ ἑξαρχος πάσης Λυκίας, ἦν καὶ πρόεδρος Καρπάθου καὶ Ναξίας ⁵.

Καταλαβόντων τῶν Ὀσμανιδῶν τὴν νῆσον Κάρπαθον ἡ μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἀνασυνέστησε τὴν βία σχολάζουσιν ἐπὶ τῶν Φράγκων ἐπιδρομῶν ἀρχιεπισκοπὴν Καρπάθου· καταλέγεται δὲ ἐν τῇ πρώτῃ ἀπὸ ἀλώσεως ἐκθέσει

1. Karl Hopf Veneto-byzantinische Analecten, (Wien, 1859, in 8°), S. 116—137.

2. Mich. Le Quien Oriens christianus, (Parisiis, 1740, in fol.), tom. III, col. 1050—1060. —P. B. Gams Series episcoporum ecclesiae catholicae, (Ratisbonae, 1873, in fol.), p. 449. —Conr. Eubel Hierarchia catholica medii aevi, (Monasterii, 1898, in fol.), tom. I, p. 462.

3. Notit. II, 142, ἐν G. Parthey Hieroclis Synecdemus et Not. Gr. episc.—Notit. VIII, 24, ἐν H. Gelzer Unged. und ungen. versöff. Texte d. Not. episc. —Σωφρονίου τοῦ Λεοντοπόλεως Ἐκθεσις Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου, ἐν Ἐκκλησιαστικοῦ Φάρου, (ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, 1910, εἰς 8ον), τόμῳ 5', σελ. 204.

4. F. Miklosich et I. Müller Acta et diplomata Graeca medii aevi sacra et profana, (Vindobonae, 1872, in 8°), tom. II, p. 276—277.

5. Ἰωάννου Σακκελίωνος Πατριακὴ βιβλιοθήκη, (Ἀθήνησι, αωγ', εἰς φύλλ.), 53—54.

ἔτι 1562 δευτέρα ἐν ταῖς ἀρχιεπισκοπαῖς ¹· ἀλλὰ σὺν τῷ
χρόνῳ μετεβλήθη ἡ ἀρχιερατικὴ τάξις τῆς ἀρχιεπισκοπῆς
Καρπάθου· ἀρχομένου δ' ὀκτωκαιδεκάτου αἰῶνος ἦν ὡτο
ταύτῃ ἡ πατριαρχικὴ ἐξαρχία Κάσου. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ἐκ-
θέσει ἔτει 1802 ἡ ἀρχιεπισκοπὴ Καρπάθου καταλέγεται ἐν
τῇ τρίτῃ τάξει τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ²· ἔτει 1825 εἶχε χρέος
γρσοσίων μυρίων καὶ ἑπτακισχιλίων ³· ἔτει δὲ 1855 ἡ
Καρπαθος καὶ Κάσος ἦν ἔτι ἀρχιεπισκοπὴ ⁴· καὶ ἔτει 1885
ἦν ἤδη μητρόπολις κατέχουσα τὸν ὅβ' θρόνον ⁵.

ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ εἶναι ὁ πρῶτος γνωστὸς ἱεράρχης Καρπά-
θου ἀπὸ τῆς ἀνασυστάσεως τῆς ἀρχιεπισκοπῆς, ὃς ἀπέθανε,
μηνὸς ἰουλίου εἰκοστῇ καὶ πέμπτῃ τοῦ ἔτους 1576 ⁶.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ διεδέξατο τὴν ἀρχιεπισκοπὴν, οὗ μέμνηται

1. Notitia XI, 81, ἐν H. Gelzer Ung. und Ungen. veröff. Texte der
Notitiæ episcopatum, S. 629.—Zacharie von Lingenthal Zur kenntniss
der Notitiæ episcopatum Græcorum, ἐν Monatsberichte der königlich
preussischen Akademie . . 1878, (Berlin, 1879, in 8°), S. 279, ἐν αὐτῇ ἡ
ἀρχιεπισκοπὴ Καρπάθου καταλέγεται πρώτη.—H. Omont Liste des mé-
tropolitains et évêques du patriarcat de Constantinople vers 1725, (Paris,
1893, in 8°), p. 8 (ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ I τόμου τῆς Revue de l'Orien La-
tin), ἐν αὐτῇ ἡ ἀρχιεπισκοπὴ Καρπάθου καὶ Κάσου καταλέγεται ἐκκαιδε-
κάτῃ.—Χρυσάνθου Συνταγμάτων περὶ τῶν ὁφικίων, κληρικῶν καὶ ἀρ-
χοντικίων τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγίας ἐκκλησίας, (Ἐνετίῃσι 1778, εἰς φύλλ.),
σελ. 74, ἐν αὐτῇ ἡ ἀρχιεπισκοπὴ Καρπάθου καὶ Κάσου καταλέγεται ἐκκαι-
δεκάτῃ.—Ἀθαν. Παπαδοπούλου—Κεραμέως Τακτικὸν τῶν ὀρθοδόξων ἐκ-
κλησιῶν τῆς ἀνατολῆς, ἐν Δελτίῳ τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἐταιρείας
τῆς Ἑλλάδος, (ἐν Ἀθήναις, 1891, εἰς 8ον), τόμῳ Γ', σελ. 472, ἐν αὐτῇ ἡ
ἀρχιεπισκοπὴ Καρπάθου καὶ Κάσου καταλέγεται ἑβδόμῃ.

2. Μ. Ι. Γεδεών Χρονικὰ τοῦ πατριαρχικοῦ οἴκου καὶ τοῦ ναοῦ (ἐν
Κωνσταντινουπόλει, αωπδ', εἰς 8ον), σελ. 200.

3. Γ. Ι. Λαμπουσιάδου Αἱ Ἀθῆναι ὡς καταπεπατημένη ἐκκλησιαστικὴ
ἐπαρχία, ἐν Δ. Γρ. Καμπούρογλου Μνημείων τῆς ἱστορίας τῶν Ἀθηναίων.
Γουρκοκρατία. (ἐν Ἀθήναις 1892, εἰς 8ον), τόμῳ Γ', σελ. 135. — J. D.
Mansi Sacrorum conciliorum nova et amplissima collectio, (Parisiis,
1909, in fol), tom, XL col. 112.

4. Γ. Α. Ράλλη καὶ Μ. Ποτλῇ Σύνταγμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων
(Ἀθήνησι, 1855, εἰς 8ον), τόμ. Ε', σελ. 521.

5. Τὸ ἐν χρήσει συνταγμάτων τῶν ὑπὸ τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον μητρο-
πολιτῶν καὶ ἐπισκόπων, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινου-
πόλει, 1887—1888, εἰς φύλλ.), ἔτει Η', σελ. 113.)

6. Ἱστορικὰ σημειώματα ἐκ τοῦ βραβίου τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ μονα-
στηρίου ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ἐν Ἱστορικῶν ἐρευνῶν περὶ τὰς ἐκ-
κλησίας τῶν νήσων., (ἐν Ἐρμουπόλει, 1913, εἰς 8ον), τόμ. Α', σελ. 158.

Θεοδόσιος Ζυγομαλάς μηνὸς ὀκτωβρίου δεκάτῃ τοῦ ἔτους 1576 ¹.

ΙΩΑΣΑΦ ΑΒΟΥΡΗΣ ἐπικαλούμενος, ἀνὴρ Ζακύνθιος, εἶναι γνωστὸς μετὰ τὸν Μακάριον, ὃς ἔτει 1583 μηνὸς φεβρουαρίου τετάρτῃ, γενόμενος εἰς Ζάκυνθον καὶ μέλλων ἵνα μεταβῇ εἰς τὴν αὐτοῦ ἐπαρχίαν διέθετο τὰ κατ' αὐτόν· τὴν αὐτοῦ διαθήκην παρατίθεμαι ἐν τέλει ἐξ ἀντιγράφου πεμφθέντος μοι ὑπὸ τοῦ ἐμοὶ ἀγαπητοῦ Λεωνίδου Ζώη.

ΘΕΟΔΟΥΛΟΣ διεδέξατο τὴν ἀρχιεπισκοπὴν, φερόμενος συνυπογραμμένος ἐν γράμματι τοῦ πατριάρχου Ἰωάσαφ τοῦ ἀπὸ Λαρίσης, τὸ τρίτον πατριαρχοῦντος μηνὶ μαΐῳ τοῦ ἔτους 1590 περὶ τῆς ἐν Μόσχᾳ χειροτονίας τοῦ πατριάρχου Μοσχοβίας Ἰώβ ².

ΙΕΡΟΘΕΟΣ, τὸ ὄνομα αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἔτους 1601 φέρεται κεχαραγμένον ἐπὶ λίθου ἐντετειχισμένου ἐπὶ τῆς προσόψεως τοῦ νῦν ἐν τῇ πόλει Καρπάθῳ μητροπολιτικοῦ οἴκου ³. καὶ ἔτει 1612 τυγχάνει γνωστὸς ὁ Ἱεροθέος ἐκ σημειώματος ἐν χειρογράφῳ τεύχει τῆς βιβλιοθήκης τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Ἀμοργῷ μοναστηρίου τῆς Χοζοβιωτίσης τοῦδε· «εἰς τὰ ἀχίβ' μηνὶ ἰουνίου γ' ἦλθεν ὁ Μιμῆ πασσᾶς τῆς Ῥόδου μὲν ἰε' κάτεργα καὶ ἐπήγασιν κάτινες ἀφορισμένοι ἀπὸ Θεοῦ παντοκράτορος καὶ ἐκαταβάλασιν τὸν Ἱεροθέον ἀρχιεπίσκοπον καὶ ἦλθασιν οἱ λεβέντες καὶ ἐπῆράν το(ν)δυναστικῶς καὶ ἔδαρναν αὐτόν, θεωρόντας οἱ χριστιανοὶ ἔδραμαν καὶ ἐβοήθησαν αὐτόν. καὶ ἐγλύτωσεν καὶ ὁ Θεὸς συγχωρέσει αὐτῶν ⁴». Ἡ τοῦ Ἱεροθέου ἀρχιερατεία παρετάθη μέχρι τοῦ ἔτους 1622 ὅτε καθηρέθη ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Λουκάρεως, οὗ ἔνεκα παρητήσατο τὴν ἀρχιεπισκοπὴν· τοῦτο διεπράξατο ὁ πατριάρχης Κύριλλος ἀφ' οὗ ὁ Ἱεροθέος ἀπέ-

1. Martini Crusii Turcogræciæ libri octo, (Basiliæ, (1584), in fol), p. 506. —Émile Legrand Notice biographique sur Jean et Théodose Zygomalas, (Paris 1889, in 4°), p. 120, 134—135.

2. W. Regel Analecta Byzantino—Russica. (Petropoli, 1891, εἰς 8ον), pp. 85—91.

3. Γραπτὸν σημείωμα τοῦ ἐν Καρπάθῳ ἐλλογίμου Α. Σ. Ἀσλανίδου.

4. Ἰωάννου Βογιατζίδου Περιγραφικὸς κατάλογος τῶν κωδίκων τῆς ἐν Ἀμοργῷ μονῆς, χειρογ. τεῦχος 41 φυλ. 88α (ἀνέκδ.)

τις τὰ ὀφειλόμενα τῇ μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ μα-
κίᾳ καὶ χαράτσια, τῷ ἐξάρχῳ τοῦ εἰρημένου πατριάρ-
χου ἱερεὶ Ἀντωνίῳ¹. Ἐκ τοῦ γράμματος τούτου μαρθάνο-
μεν ὅτι ἡ νῆσος Κάσος ἦτο πατριαρχικὴ ἐξουχία, ἣν πρὸ
τοῦ ἔτους 1622 ἐνέμετο κατ' εὐνοίαν ὁ Γιαλέας, ἐκ τοῦ ἐν
Θεσσαλονίκῃ οἴκου², ταύτην δὲ ὁ Ἱερόθεος ἐζήτει παρὰ τοῦ
πατριάρχου Κυρίλλου πρὸς διατροφήν αὐτοῦ.

ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ, εἶναι γνωστὸς προϊστάμενος τῆς ἀρχιε-
πισκοπῆς, Ἀγαπητὸς ἐπικαλούμενος, ἀνὴρ Ζακύνθιος, ὃς καθ-
ηρέθη τῆς ἀρχιεπισκοπῆς ἔτει 1643, διότι πρὸ ἐπτὰ ἐτῶν
ἐγκατέλιπεν αὐτήν³, ἥτοι περὶ τὸ ἔτος 1636. Τὸν Δαμα-
σκηνὸν ὡς πρῶην Καρπάθου εὕρισκω ἐν Ζακύνθῳ ἔτει 1643
ἐπανελθόντα ἐκ Κυθήρων ὅτε μηνὸς μαρτίου ἐνάτῃ τοῦ αὐ-
τοῦ ἔτους συνεβλήθη μετὰ μοναχοῦ Μελετίου Βενέρη, ἀν-
δρὸς Κρητός, ἵνα ὁ εἰρημένος Μελέτιος ὑπηρετήσῃ αὐτὸν
ἐπὶ πέντε ἔτη ἐπὶ μισθῷ διδασκαλίας ἐκκλησιαστικῆς, τρο-
φῆς καὶ συντηρήσεως τοῦ συμβολαίου τούτου ἀντίγραφον
ἐπεμψέ μοι ἐκ τοῦ ἐν Ζακύνθῳ γραμματοφυλακίου ὁ ἐμοὶ
ἀγαπητὸς Λεωνίδας Ζώης. Τοῦ Δαμασκηνοῦ τούτου κτῆμα
ἦν τὸ ὑπ' ἀριθμῷ τεσσαρακοστὸν πέμπτον χειρόγραφον τεῦ-
χος τῆς ἐν Ἀθήναις βιβλιοθήκης τῆς Ἱστορικῆς καὶ ἐθνο-
λογικῆς ἐταιρείας περιλαμβάνον τὸν Νομοκάνονα τοῦ Μα-
νουὴλ Μαλαξοῦ καὶ ὁμιλίαις διαφόρους, ἐν αὐτῷ φέρεται ὑπο-
γεγραμμένος «ὁ πανιερώτατος ἀρχιεπίσκοπος καὶ πρόεδρος
Καρπάθου Δαμασκηνός⁴»· ἀλλ' ὀρθῶς ἀναγιγνωσκομένη ἡ

1. Περίληψις πατριαρχικῶν ἐγγράφων, (τῆς Νομικῆς συναγωγῆς Δοσι-
θέου τοῦ Ἱεροσολύμων), ἐν Κ. Ν. Σάθα «Μεσαιωνικῆς βιβλιοθήκης», (ἐν
Βενετίᾳ 1872, εἰς 8ον), τόμ. Γ', σ. 562.—Μ. Ι. Γεδεὼν Μητροπόλεις Αἰ-
γαίου πελάγους (Καρπάθου καὶ Κάσου), ἐν «Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας»,
(ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1912, εἰς φύλλ.), ἔτει ΛΒ', σελ. 350.

2. Σπ. Π. Λάμπρου Ὁ ἐκ Θεσσαλονίκης οἶκος Ὑαλέα, ἐν «Νέου Ἑλ-
ληνομνήμονος», (Ἀθήνησιν, 1909, εἰς 8ον), τόμ. 5', σελ. 49—51.

3. Περίληψις πατριαρχικῶν ἐγγράφων, (τῆς Νομικῆς συναγωγῆς Δοσι-
θέου τοῦ Ἱεροσολύμων), ἐν Κ. Ν. Σάθα «Μεσαιωνικῆς βιβλιοθήκης», τόμ. Γ',
σελ. 537.—Μ. Δ. Χαμουδοπούλου Ἀρχιερατικαὶ ἐναλλαγαί, ἐν «Ἐκ-
κλησιαστικῆς ἀληθείας», (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1881—1882, εἰς φύλλ.),
ἔτει Β', σελ. 697.

4. Σ. Π. Λάμπρου Κατάλογος τῶν κωδίκων τῶν ἐν Ἀθήναις βιβλιοθη-
κῶν, ἐν «Νέου Ἑλληνομνήμονος», (Ἀθήνησι, 1909, εἰς 8ον), τόμ. 5',
σελ. 480.

ὑπογραφή ἔχει οὕτω· «† ὁ ταπεινὸς ἀρχιεπίσκοπος Καρπά-
θου Δαμασκηνός».

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ὁ ἀπὸ Σάμου διεδέξατο τὴν ἀρχιεπισκοπὴν,
τὸ ὑπόμνημα τῆς ψηφίσεως αὐτοῦ ἐγένετο ὑπὸ τοῦ πατριάρ-
χου Παρθενίου τοῦ ἀπὸ Ἰωαννίνων μηνὶ νοεμβρίῳ τοῦ ἔτους
1643¹. Ὁ Ἀθανάσιος, ἀνὴρ Σάμιος, καὶ ἐγγαμος ἱερεὺς
προήχθη εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπὴν Σάμου καὶ Ἰκαρίας, ἧς προέ-
στη περὶ τὰ εἴκοσιν ἔτη². μεθ' ὃ προήχθη εἰς τὴν ἀρχιεπι-
σκοπὴν Καρπάθου ἔτει 1643 μηνὶ νοεμβρίῳ, προέστη δ' αὐ-
τῆς μέχρι τοῦ μηνὸς μαΐου τοῦ ἔτους 1669, καθ' ὃ ἔτος
ἐπαύθη ταύτης διὰ τὸ βαθὺ γῆρας³. Ἀλλ' ἐκ τοῦ διαδεξα-
μένου αὐτὸν Λεοντίου δηλοῦται ὅτι τοῦτο ἐγένετο ἔτει 1665.
Ὁ Ἀθανάσιος ἔτει 1662 μηνὶ αὐγούστῳ ἔνεκα τῆς πενίας
τῶν Καρπαθίων ἐπέτυχε παρὰ τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἱερᾷ
τῶν ἀρχιερέων συνόδῳ τὴν ἐλάττωσιν τῶν ἀποδιδομένων ἀνά
πᾶν ἔτος τῇ μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ εἰς δεκακισχίλια
ἄσπρα καὶ τοῦ χαρατσίου⁴, ἧτοι εἰς γρόσσια ὀγδοή-
κοντα τρία καὶ ἄσπρα τεσσαράκοντα.

ΛΕΟΝΤΙΟΣ διεδέξατο τὴν ἀρχιεπισκοπὴν μηνὶ ἰουλίῳ τοῦ
ἔτους 1665· καὶ εἰς τὸν Λεόντιον ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει
ἱερὰ τῶν ἀρχιερέων σύνοδος ἠλάττωσε τὰ ἀνά πᾶν ἔτος ἀ-
ποδιδόμενα τῇ μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ εἰς ἑπτακισχί-
λια ἄσπρα καὶ τοῦ χαρατσίου ἔνεκα τῆς πενίας τῶν

1. Περίληψις πατριαρχικῶν ἐγγράφων (τῆς Νομικῆς συναγωγῆς Δοσι-
θεοῦ τοῦ Ἱεροσολύμων), ἐν Κ. Ν. Σάθα «Μεσαιωνικῆς βιβλιοθήκης»,
τόμος Γ', σελ. 577.—Μ. Δ. Χαμουδοπούλου Ἀρχιερατικαὶ ἐναλλαγαί, ἐν
Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, ἔτει Β', σελ. 697.

2. Joseph Georgirenes A description of the present state of Samos,
Nicaria, Patmos and mount Athos, (London, 1678, in 12°), p. 34—35.
—Ἐπαμ. Σταματιάδου Ἐπιστολιμαία διατριβὴ περὶ Ἰωσήφ Γεωργειρήνου
ἀρχιεπισκόπου Σάμου, (ἐν Σάμῳ, 1892, εἰς 8ον), σελ. 47.

3. Περίληψις πατριαρχικῶν ἐγγράφων, (τῆς Νομικῆς συναγωγῆς Δοσι-
θεοῦ τοῦ Ἱεροσολύμων), ἐν Κ. Ν. Σάθα Μεσαιωνικῆς βιβλιοθήκης, τόμος
Γ', σελ. 598.—Ἐπαμ. Σταματιάδου Σαμιακά, ἧτοι ἱστορία τῆς νήσου Σά-
μου ἀπὸ τῶν παναρχαίων χρόνων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς, (ἐν Σάμῳ, 1891,
εἰς 8ον), τόμος Δ', σελ. 200.

4. Περίληψις πατριαρχικῶν ἐγγράφων, (τῆς Νομικῆς συναγωγῆς Δοσι-
θεοῦ τοῦ Ἱεροσολύμων), ἐν Κ. Ν. Σάθα Μεσαιωνικῆς βιβλιοθήκης, τόμος
Γ', σελ. 596.—Μ. Ι. Γεδεών Μητροπόλεις Αἰγαίου, ἐν «Ἐκκλησιαστικῆς
ἀληθείας», ἔτει ΛΒ', σελ. 351.

Καρπαθίων¹, ἦτοι γρόσσια πεντήκοντα ὀκτὼ καὶ ἄσπρα τσσαράκοντα. Ὁ Λεόντιος φέρεται συνυπογεγραμμένος ἐν γράμματι τοῦ πατριάρχου Μεθοδίου τοῦ ἀπὸ Ἡρακλείας, ἔτει 1669, περὶ τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Νικολάου ἐπικαλούμενου Γαλατάκη² καὶ ἐν ἑτέρῳ γράμματι φέρεται συνυπογεγραμμένος ὁ Λεόντιος τοῦ πατριάρχου Διονυσίου τοῦ ἀπὸ Λαρίσης, μηνὶ ἰουνίῳ τοῦ ἔτους 1672 περὶ τοῦ κατὰ τὴν Τραπεζοῦντα μοναστηρίου τῆς Παναγίας ἐπικαλούμενης τοῦ Σουμελά³. Ὁ Λεόντιος ἀπέθανεν ἔτει 1674⁴.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ διεδέξατο τὴν ἀρχιεπισκοπὴν μηνὶ αὐγούστῳ τοῦ ἔτους 1674⁵ πατριαρχοῦντος Γερασίου τοῦ ἀπὸ Τυρνόβου· ἀλλὰ τοῦ Μακαρίου «μὴ ἀπελθόντος ἐκεῖσε ἐπὶ τὸ ἐπιλαβέσθαι τῆς ἐπαρχίας ταύτης, ἀλλὰ μάτην περιερχομένου ἀλλαχοῦ καὶ διὰ τοῦτο ἐπιτιμηθέντος ἀπελθεῖν καὶ πάλιν ταῦτα πράττοντος καθαιρέσει καθυπεβλήθη, εἴτα ἐξαίτησαμένου τὴν συγχώρησιν ἐπὶ τὸ ἀπελθεῖν καὶ ταύτης τυχόντος καὶ πάλιν τὰ αὐτὰ πράττοντος καὶ ἀποδοκιμασθέντος τελείως τῆς ἐπαρχίας ταύτης καὶ ἀποδιωχθέντος».

ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΓΡΙΜΑΝΗΣ ἐπικαλούμενος, ἀνὴρ Πάτριος, μηνὶ ἀπριλίῳ τοῦ ἔτους 1680 διεδέξατο τὴν ἀρχιεπισκοπὴν πατριαρχοῦντος Ἰακώβου τοῦ ἀπὸ Λαρίσης⁶. Ὁ Νεόφυτος φέρεται συνυπογεγραμμένος ἐν γράμματι τοῦ πατριάρχου

1. Περίληψις πατριαρχικῶν ἐγγράφων, (τῆς Νομικῆς συναγωγῆς Δοσιθέου τοῦ Ἱεροσολύμων), ἐν Κ. Ν. Σάθα «Μεσαιωνικῆς βιβλιοθήκης», τόμ. Γ', σελ. 597.—Μ. Ι. Γεδεών Μητροπόλεις Αἰγαίου, ἐν «Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας», ἔτει ΛΒ', σελ. 351.

2. Διονυσίου Π. Ἀλβανάκη Ἱστορία τῶν ἱερῶν μονῶν. Ἱερὰ μονὴ Γαλατάκη, (ἐν Ἀθήναις, 1906, εἰς 8ον), σ. 43—46.

3. Ἐπαμ. Θ. Κυριακίδου Ἱστορία τῆς παρὰ τὴν Τραπεζοῦντα . . . μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεόκου τῆς Σουμελά, (ἐν Ἀθήναις, 1898, εἰς 8ον), σελ. 94—96.

4. Περίληψις πατριαρχικῶν ἐγγράφων, (τῆς Νομικῆς συναγωγῆς Δοσιθέου τοῦ Ἱεροσολύμων), ἐν Κ. Ν. Σάθα «Μεσαιωνικῆς βιβλιοθήκης», τόμ. Γ', σελ. 600.

5. Περίληψις πατριαρχικῶν ἐγγράφων, (τῆς Νομικῆς συναγωγῆς Δοσιθέου τοῦ Ἱεροσολύμων), ἐν Κ. Ν. Σάθα «Μεσαιωνικῆς βιβλιοθήκης», τόμ. Γ', σελ. 600.

6. Ἀθαν. Παπαδοπούλου—Κεραμέως Ἱεροσολυμιτικὴ βιβλιοθήκη, (ἐν Πειτρυνόλει, 1891, εἰς 8ον), τόμ. Α', σ. 309.

Ἰακώβου τοῦ ἀπὸ Λαρίσης μηνὶ φεβρουαρίῳ τοῦ ἔτους 1680 περὶ τοῦ παρὰ τὴν Τραπεζοῦντα μοναστηρίου τῆς Παναγίας τῆς ἐπικαλουμένης τοῦ Σουμελᾶ ¹ ἀλλὰ πιθανῶς πρόκειται περὶ ἡμαρτημένης ἀναγνώσεως τῆς ἐπαρχίας ἐτέρου ἱεράρχου Νεοφύτου καλουμένου. Ὁ Νεόφυτος φέρεται συνυπογεγραμμένος ἐν γράμματι τοῦ πατριάρχου Ἰακώβου τοῦ ἀπὸ Λαρίσης, δι' οὗ καθηρέθη ὁ ἐπίσκοπος Σταγῶν Δανιήλ, μηνὶ ἀπριλίῳ τοῦ ἔτους 1680 ². Ὁ Νεόφυτος μνημονεύεται ἐν τοῖς τακτικοῖς τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν τῆς ἀνατολῆς ³ ὡς καὶ ἐν γράμματι τοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου τοῦ ἀπὸ Καισαρείας τῶν Καππαδόκων μηνὶ ἰουνίῳ τοῦ ἔτους 1719, ὡς ἐγκαινιάσας τὸν ἐν τῇ νήσῳ Λέρῳ ναὸν τῆς Θεοτόκου ⁴ καὶ ἔτι φέρεται συνυπογεγραμμένος ἐν γράμματι τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου, μηνὶ ἰουνίῳ τοῦ ἔτους 1722 περὶ τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ μοναστηρίου ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ⁵. Ὁ Νεόφυτος παρητήσατο τὴν ἀρχιεπισκοπὴν Καρπάθου πρὸ τοῦ ἔτους 1724, διότι τῷ ἔτει τούτῳ μηνὸς σεπτεμβρίου δεκάτῃ ὑπέγραψε γράμμα ὡς πρῶην Καρπάθου καὶ ἐπίτροπος Πάτμου περὶ Παντελοῦ Ἀπεραθίτου νυμφευθέντος ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ ⁶. Τοῦ Νεοφύτου μέμνηται, ἀλλ' ἡμαρτημένως, ὁ Μιχαήλ Λέκιεν ὡς ἀρχιεπισκόπου Καρπάθου καὶ Κάσου ἔτει 1731 ⁷. ὁ Νεόφυτος ἀπέθανεν ἐν Πάτμῳ ἔτει 1729 ⁸. ἐπὶ τοῦ Νεοφύτου πιθανῶς ἦν ὡτο τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Καρπάθου ἢ

1. Ἐπαμ. Θ. Κυριακίδου Ἱστορία τῆς παρὰ τὴν Τραπεζοῦντα . . . μονῆς τῆς Σουμελᾶ, σελ. 97—103.

2. Μ. Παρανίκα Ἱστορικά, ἐν Νεολόγου ἐβδομαδιαίας ἐπιθεωρήσεως, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1894, εἰς φυλ.), ἔτει Γ', σελ. 619.

3. Ἀθ. Παπαδοπούλου—Κεραμέως Τακτικὸν τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν τῆς ἀνατολῆς, ἐν Δελτίῳ τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἐταιρείας τῆς Ἑλλάδος, (ἐν Ἀθήναις, 1891, εἰς 8ον), τόμῳ Γ', σελ. 472.—Io. Alberti Fabricii Bibliotheca Graeca, (Hamburgi, 1726, in 4°), tom. XIII, p. 480.

4. Fr. Miklosich et Ios. Müller Acta et diplomata Graeca medii aevi sacra et profana, (Vindobonae, 1890, in 8°), tom. VI, p. 319—321.

5. Acta et diplomata Graeca medii aevi, tom. VI, p. 328—332.

6. Τὸ γράμμα παρ' ἐμοί.

7. M. Le Quien Oriens christianus in quator patriarchatus digestus, (Parisiis, 1740, in fol), tom. I, col. 948.

8. Ἱστορικὰ σημειώματα ἐκ τοῦ βραβίου τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ μοναστηρίου ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ἐν Ἱστορικῶν ἐρευνῶν περὶ τὰς ἐκκλησίας τῶν νήσων, τόμῳ Α', σελ. 158.

πατριαρχική ἐξαρχία Κάσου. Ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ Νεοφύτου πρὸς τοὺς Καρπαθίους καὶ Κασίους γίγνεται δῆλον ὅτι αὐτοῦ παρητησαμένου τὴν ἀρχιεπισκοπὴν Καρπάθου ἐφρόντισε περὶ τοῦ διαδεξαμένου αὐτόν, οὗ ἔνεκα γράφει τοῖς εἰρημένοις νησιώταις «δι' αὐτὴν καὶ μόνην (τὴν θερμὴν ἀγάπην ὅπου σᾶς ἔδειξα) ἠθέλησα καὶ με ζημίαν ἐδικήν μου νὰ σᾶς στείλω ἀρχιερέα εἰς τόπον ἐδικόν μου ὅχι κανένα ἄλλον ὅπου οὔτε ἤξευρετε, οὔτε ἤκούσατε, ἀλλὰ καὶ αὐτόν ὅπου εἶναι ἐντόπιός σας καὶ γνωστός καὶ ἀναθρεμμένος εἰς ἔμπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν σας ¹». δυστυχῶς ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Νεοφύτου φέρεται ἄνευ ἐπισημάνσεως τοῦ ἔτους καθ' ὃ ἐγράφη καὶ οὔτε μνημονεύεται ἐν αὐτῇ τὸ ὄνομα τοῦ διαδεξαμένου αὐτόν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπὴν.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ἔτει 1730 προέστη τῆς ἀρχιεπισκοπῆς οὗ τὸ ὄνομα φέρεται ἐγκεχαραγμένον ἐπὶ λίθου «Καρπάθου Νικηφόρος 1730» ἐνετειχισμένου ὄντος νῦν ἐπὶ τοῦ μητροπολιτικοῦ οἴκηματος. Ἐκ τίνος δὲ σημειώματος κειμένου ἐν βιβλίῳ ἀνήκοντι τῷ εἰρημένῳ Νικηφόρῳ κεῖται σημείωμα τόδε· «1736 μηνὶ ἰουνίῳ ἔλαβα τὴν ἐπιστασίαν τῆς ἀρχιερωσύνης ἐγὼ ὁ ἀρχιεπίσκοπος Νικηφόρος, ἔκτισα τὸν πύργον ὁ ὁποῖος ἐκόστισε γρόσια τετρακόσια δεκατέσσαρα καὶ εἰκοσιπέντε μαῖδιά». ὁ εἰρημένος πύργος ἦν τὸ παλαιὸν ἀρχιερατικὸν οἶκημα, ἐφ' οὗ πρότερον ἦσαν ἐνετειχισμένοι αἱ περὶ Ἱεροθέου καὶ Νικηφόρου δύο ἐπιγραφαί, οὗ κατεδαφισθέντος ὠκοδομήθη ἐπ' αὐτοῦ ὁ νέος μητροπολιτικὸς οἶκος, ἐφ' οὗ ἐνετειχίσθησαν πάλιν αἱ εἰρημέναι δύο ἐπιγραφαί ἐπὶ τῆς προσόψεως αὐτοῦ ². τὸν Νικηφόρον οὐδαμῶθεν ἄλλοθεν γινώσκω. Ἐκ τε τῆς ἐπιγραφῆς καὶ τοῦ σημειώματος προκύπτει ὅτι δύο ἀλλεπαλλήλως προέστησαν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Καρπάθου Νικηφόροι.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ὁ Καρπάθου ἔτει 1744, μηνὶ ἰανουαρίῳ, φέρεται συνυπογεγραμμένος ἐν γράμματι τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου τοῦ ἀπὸ Καισαρείας τῶν Καππαδόκων περὶ τοῦ ἐν

1. Ἀθ. Παπαδοπούλου — Κεραμέως Ἱεροσολυμιτικὴ βιβλιοθήκη, τόμ. Α', σελ. 308.

2. Ἐκ σημειώματος τοῦ ἐν Καρπάθῳ ἐλλογίμου Α. Σ. Ἀσλανίδου.

τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ ἐπισκόπου Κορώνης μοναστηρίου τῆς Θεοτόκου Γριβιτσάνης ἐπικαλουμένου ¹.

ΠΑΪΣΙΟΣ ὁ Καρπάθου ἔτει 1763, μηνὶ Ιουλίῳ, φέρεται συνυπογεγραμμένος ἐν γράμματι τοῦ πατριάρχου Σαμουήλ τοῦ ἀπὸ Δέρκων, δι' οὗ ἡ πατριαρχικὴ ἐξουχία Ὑδροπολιτσα ἀποσπασθεῖσα τῆς μητροπόλεως Χριστιανουπόλεως προήχθη εἰς ἀρχιεπισκοπὴν ².

ΔΑΝΙΗΛ διεδέξατο ἔτει 1764 τὴν ἀρχιεπισκοπὴν, ἣν δὲ Σιναΐτης μοναχός, καὶ οὗ τεσσαρεσκαίδεκα γράμματα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1764 ἀπόκεινται ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ μοναστηρίου τοῦ Σινᾶ ὅρους ³. ἔτει 1766 μηνὶ δεκεμβρίῳ ὁ Δανιήλ συνυπέγραψε τῷ ὑπομνήματι τῆς ψηφίσεως τοῦ Σβορνικίου Γρηγορίου ⁴, καὶ ἔτει 1767 μηνὶ Ιανουαρίῳ ἐν τῇ συνοδικῇ διαγνώσει περὶ τῶν γάμων τοῦ πατριάρχου Σαμουήλ τοῦ ἀπὸ Δέρκων ⁵. καὶ ἐν τῷ γράμματι τοῦ πατριάρχου Σωφρονίου τοῦ ἀπὸ Ἱεροσολύμων περὶ τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Σάμῳ μοναστηρίου τῆς Θεοτόκου τῆς Ἀγίας Ζώνης μηνὶ Ιουνίῳ τοῦ ἔτους 1775· ὁ τὸ γράμμα ἐκδούς Ἐπαμεινώνδας Σταματιάδης ἀνέγνω ἡμαρτημένως ὁ Δέρκων Δανιήλ ⁶, ἀλλ' ὁ μοναχὸς Louis Petit, νῦν ψιλῷ ὀνόματι Φράγκος ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν διορθοῖ ὀρθῶς ὁ Καρπάθου Δανιήλ ⁷. Συνυπέ-

1. Γράμμα τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου τοῦ ἔτους 1744 ἀποκείμενον ἐν τῇ ἐν Παρισίοις ἐθνικῇ τῶν Γάλλων βιβλιοθήκῃ. *Supplément Grec*, 705, 40.

2. Χριστοφόρου Κνήτη Ἡ μητρόπολις Χριστιανουπόλεως, ἐν «Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας», (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1910, εἰς φύλλ.), ἔτει Δ', σελ. 71—72.

3 *Actes du seizième congrès international des orientalistes*, (Athènes, 1912, in 8°), p. 164—165.

4. J. D. Mansi *Sacrorum conciliorum nova et amplissima collectio*, (Parisiis, 1907, in fol), tom. XXXVIII, col. 881—882.

5. Διαταγαὶ γάμων, ἐν ἔτει σωτηρίῳ αψξγ', ἐν μηνὶ φεβρουαρίῳ παρὰ Παναγιώτῃ Κυριακίδῃ τῷ Βυζαντίῳ, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1767, εἰς 8ον), σελ. ξ'—πβ'.—Γρηγορίου Γώγου Ὁ ἱερὸς νυμφαγωγὸς ἡ ὁμιλία περὶ τοῦ ἱεροῦ μυστηρίου τοῦ γάμου, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1859, εἰς 8ον), σελ. 95—116.—Μ. Ι. Γεδεών Κανονικαὶ διατάξεις, ἐπιστολαί, λύσεις, θεσπίσματα τῶν ἁγιωτάτων πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1888, εἰς 8ον), τόμ. Α', σελ. 257—261.—J. D. Mansi *Sacrorum conciliorum nova et amplissima collectio*, (Parisiis, 1709, in fol.), tom. XXXVIII, col. 889—898.

6. Ἐπαμ. Σταματιάδου Σαμιακά, τόμ. Δ', σελ. 345—6.

7. J. D. Mansi *Sacrorum conciliorum nova et amplissima collectio*, tom. XXXVIII, col. 945—948.

γράφει δ' ὁ Δανιήλ τὸ τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Σωφρονίου γράμμα, μηνὶ ἰουνίῳ τοῦ ἔτους 1776 κατὰ Ἀθανασίου τοῦ Παρίου, Ἰακώβου τοῦ Πελοποννησίου καὶ Ἀγαπίου τοῦ Κυπρίου¹. Τελευταία τοῦ Δανιήλ μνεία εἶναι μηνὶ μαρτίῳ τοῦ ἔτους 1780, συνυπογράφαντος τῷ γράμματι τοῦ πατριάρχου Σωφρονίου τοῦ ἀπὸ Ἱεροσολύμων «περὶ τοῦ κατὰ τὴν κυριακὴν τῆς Ὀρθοδοξίας τελουμένου ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ μνημοσύνου²». Ὁ Δανιήλ εἶναι ἐκ τῶν ἱεραρχῶν τῶν ἐκκλησιῶν τῶν νήσων τῶν καταληφθεισῶν ὑπὸ τῶν Ῥώσων ἐπιδρομέων. Ὁ Τζίας καὶ Θερμίων Γρηγόριος μηνὸς ἰουλίου ὀκτωκαιδεκάτῃ τοῦ ἔτους 1773 ἐνετάλη νὰ ἀναγγείλῃ τοῖς μὴ παραγενομένοις ἱεράρχαις εἰς Πάρον, ἵνα παραστῶσιν ἐν αὐτῇ «περὶ τῆς ὁμιληθείσης συνόδου τῶν ἀρχιερέων κατὰ τὸ μανιφέστον τοῦ πολυχρονίου ἡμῶν αὐθέντου γενεράλε καὶ κόμητος κυρίου Ἀλεξίου Ὁρλόβ³». Ὁ Δ. Καλλιμάχος ἐδημοσίευσεν γράμμα τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ ἀπὸ Σμύρνης «ἀποδεικτικὸν καὶ ἐξοφλητικὸν Νεοφύτου πατριάρχου» μηνὶ μαΐῳ τοῦ ἔτους 1798 πρὸς τοὺς Πατμίους, ἐν ᾧ φέρεται συνυπογεγραμμένος ὁ Καρπάθου Ἱερόθεος⁴, ἀλλὰ τοῦτο προέρχεται ἐξ ἡμαρτημένης ἀναγνώσεως ἀντὶ ὁ Εὐρίπου Ἱερόθεος καὶ ὁ ἐν γράμματι τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου Γρηγορίου μηνὶ νοεμβρίῳ τοῦ ἔτους 1797 δι' οὗ ἐπεκυροῦντο τὰ πατριαρχικὰ σταυροπηγιακὰ δίκαια τοῦ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Διονυσίου φερόμενος συνυπογεγραμμένος Ἰωανᾶς ὁ Καρπάθου⁵ προέρχονται ἐξ ἡμαρτημένης

1. (Ph. Meyer Die Haupturkunden für die Geschichte der Athos-Kloster, (Lipsiae, 1894, in 8°), S. 236—241.—Porphyrius Uspenskii Vtoroe Putecestvie, (Mosque, 1880, in 4°), p. 496—8).—J. D. Mansi Sacrorum conciliorum nova et amplissima collectio, tom. XXXVIII, col. 945—949.

2. Ἰωακείμ Φοροπούλου Ἀνάλεκτα ἐκ τῶν πατριαρχικῶν κωδίκων, ἐν Ἐκκλησιαστικῇ ἀληθείᾳ, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1900, εἰς φύλλ.), ἔτει Κ', σελ. 77—80.—J. D. Mansi Sacrorum conciliorum nova et amplissima collectio, tom. XXXVIII, col. 951—952.

3. Ἀρχιεπίσκοποι Τζίας καὶ Θερμίων. (χειρ.).

4. Δ. Καλλιμάχου Τοῦ ἐθνομάρτυρος Γρηγορίου τοῦ Ε', ἀνέκδοτα πρὸς τοὺς Πατμίους, ἐν Ἐκκλησιαστικοῦ Φάρου, (ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, 1912, εἰς 8ον), τόμ. Ι', σελ. 205.

5. Γενναδίου τοῦ Θεσσαλονίκης Ἡ ἱερὰ πατριαρχικὴ καὶ σταυροπηγιακὴ μονὴ τοῦ ἁγ. Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ, ἐν «Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ» ἐκκλησιαστικοῦ περιοδικοῦ, (ἐν Θεσσαλονίκῃ, 1917, εἰς 8ον), τόμ. Α', σελ. 596—600.

ἀναγνώσεως ἀντὶ ὁ Εὐρίπου Ἱερόθεος.

Ἐκ τῶν διπτύχων τοῦ ἐν Καρπάθῳ Καθολικοῦ μνημονεύονται ἐπ' ἐκκλησίας οἱ ἐξῆς ἱεράρχαι «Νεόφυτος (ὁ Γριμάνης), Νικηφόρος, Παΐσιος, Δανιήλ, Παρθένιος, Νεόφυτος ¹». Ἐκ τούτων ὁ Παρθένιος εἶναι ὁ διαδεξάμενος τὸν Δανιήλ, ὃς οὐδαμῶθεν ἄλλοθεν τυγχάνει μοι γνωστός, τὸν Παρθένιον τοῦτον διεδέξατο ὁ Νεόφυτος γνωστός ἔτει 1822, ἀλλὰ καὶ οὗτος οὐδαμῶθεν ἄλλοθεν τυγχάνει μοι γνωστός. Εἰς τὸν Νεόφυτον τελευτᾷ ἡ ἐμὴ ἀναγραφὴ τῶν ἀρχιεπισκόπων Καρπάθου καὶ Κάσου· περὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἴσως ἐτέρῳ μελήσει.

Παρατίθεμαι γράμματά τινα, ὧν ἔτυχον ἀντίγραφα ἀνέχοντα τῇ ἐκκλησίᾳ Καρπάθου καὶ Κάσου.

Α'.

(Ἐκ τοῦ ἐν Ζακύνθῳ γραμματοφυλακίου.

Συμβόλαια τοῦ συμβολαιογράφου Νικολάου Παπαγιαννοπούλου, σελ. 167).

† Ἐν Χριστοῦ ὀνόματι ἀμήν ἔτει ἀπὸ τῆς αὐτοῦ γεννήσεως 1583 φλεβαρίου 4. Εἰς τὸν οἶκον τοῦ κρ. Πιέρου Παντόγαλου τὴν σήμερον ὁ θεοφιλέστατος ἀρχιεπίσκοπος τῆς Κάρπαθου εὐρισκόμενος τὴν σήμερον ὀνόματι κὺρ Ἰωάσαφ τὸ κατὰ κόσμον Ἀβούρης ἔστοντας ὅτι βούλεται νὰ πάγη εἰς τὴν ἐπαρχία του καὶ ἱμπαρκάρεται εἰς τοῦτα τὰ κάτεργα, ἅπερ εἶναι εἰς τὸ παρὸν στὸ Κερὶ ² ὁ καπετάνιος τῆς Κρήτης μὲ τὴν κορσέβα καὶ ἐπειδὴ φοβιζάμενος τὸ κοινὸν ποτήριον μήπως ἔλθῃ θάνατος πρὸς ἐκείνον, ὥσπερ καὶ ἄλλοις πολλοῖς τοῦτο συμβέβηκεν, ἠθέλησε καὶ ἀνάκραξε ἐμὲ τὸν Νικόλαον Παπαγιαννόπουλον νοτάριον ὅπου νὰ ποιήσῃ τὴν παροῦσά του διαθήκη, νὰ διορθώσῃ ὅλα του τὰ πράγματα, ἅπερ ἔχει εἰς τὴν παροῦσα πόλιν, τὴν ὁποίαν διόρθωσι ἐποίησε ἔμπροσθεν τῶν ὑπογεγραμμένων μαρτύρων παρακαλεσμένοι ἀπὸ τὸν ἄνωθε ἀρχιεπίσκοπον· καὶ πρῶτον λέγει καὶ ὀρίζει ὅτι ἂν τοῦ ἔλθῃ θάνατος νὰ εἶναι ἡ παροῦσα διαθήκη βεβαία καὶ ἀπαρασάλευτη, ἔτι θέλει καὶ ἀφίνει τὸν ἀνεψιὸν του τὸν Νικόλαον παιδὶ τοῦ ποτὲ παπᾶ κὺρ Στάθῃ Ἀβούρη ὅλον τὸν τόπο ὅπου ἔχει εἰς τὸν Αἰγιαλὸν εἰς τοὺς Ἀτσιγγάνους μὲ ὅλα του τὰ δικαιώματα, ὡς καθὼς εὐρίσκεται· ὁμοίως τοῦ ἀ-

1. Ἐκ σημειώματος τοῦ ἐν Καρπάθῳ ἐλλογίμου Α. Σ. Ἀσλανίδου.

2. Κώμη ἐν τῇ νήσῳ Ζακύνθῳ καὶ λιμὴν ἀσφαλῆς πρὸς νότον τῆς νήσου.

ορίνει καὶ τὸ σπίτι τοῦ ἀκόμη τοῦ ἀφίνει τοῦ αὐτοῦ
Νικολάου χωράφια πινακίων δώδεκα εἰς τόπον λεγόμενον στὰ
Τρικούκερα· ἀκόμη τοῦ ἀφίνω καὶ τὸ σπίτι ὅπου ἔχω στὸ χωριὸν
Σαρακινάδον τὸ πατρικόν μου μετὰ τὸ περιβόλι ὡς καθὼς εὐρίσκον-
ται μετὰ ὅλα τοῦ τὰ δικαιώματα· ἔτι ἀφίνει εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁ-
γίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τὸ χωραφάκι ὅπου ἔχω πλησίον
τοῦ αὐτοῦ ναοῦ μετὰ ὅλα τοῦ τὰ δικαιώματα, ὡς καθὼς εὐρίσκον-
ται διὰ μνημόσυνόν μου· τὰ δὲ ἐναπολειφθέντα εἴ τι ἄρα καὶ ἂν
ἔχον πολλὰ ὀλίγα κινητὰ καὶ ἀκίνητα νὰ τὰ μοιράζουν τὰ τρία
μου ἀνιψίδια, ὁ διάκος καὶ ὁ Νικόλαος καὶ ὁ Μάρκος ἐβγάνοντας
ἐκεῖνα ποῦ ἔχω ταμένα τοῦ διακόνου, ὡς φαίνεται ἡ γραφή στοῦ
κύριου Μάρκου Μαρτινέγκου διὰ προτίμησι· καὶ οὕτω ἔγινε ἡ πα-
ροῦσα ἐνέμπροσθεν τοῦ ἱερομονάχου Δοξαρά καὶ πρωτοσυγκέλλου
καὶ παπᾶ κυρ Μιχαὴλ Δρακόπουλου καὶ Γιάκουμου Γαβριλόπου-
λου τοῦ Μπαζίγιου καὶ κύριου Γεωργ. Ἀβάσταγου καὶ κύριου Γεωργ.
Μαβρογιάννης.

† Ἐγὼ ὁ ἱερομόναχος Δοξαράς καὶ πρωτοσύγκελλος ἔγραψα.

† Ἐγὼ παπᾶ Μιχαὴλ Δρακόπουλος ἔγραψα.

† Ἐγὼ Γιάκουμος Γαβριλόπουλος τοῦ Μπαζίγιου ἔγραψα.

† Ἐγὼ Γεώργιος Μαβρογιάννης τοῦ Ἰωάννου ἔγραψα καὶ
διὰ τὸν ἀγράμματον Γ. Ἀβάσταγον.

Β'.

(*Νομικ. συναγ. φύλ. 198α—1986 1*).

† Παναγιώτατε ἡμῶν αὐθέντα καὶ δέσποτα Κωνσταντινουπόλεως
Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὴ πατριάρχα κύριε κύριε Κύριλλε,
πτῦλε καὶ ἐδραίωμα τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ τῆς καθολικῆς
καὶ ἀποστολικῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας.

Ἐγώ, ὁ ἁμαρτωλὸς καὶ ἀνάξιος δοῦλός σου πρῶην Καρπάθου
Ἱερόθεος, δουλικῶς προσκυνῶ ἕως ἐδάφους τῆς γῆς, καὶ ἀσπά-
ζομαι τὰς ἁγίας σου χεῖρας καὶ πόδας· ὅμως, δέσποτά μου ἅγιε,
γίνωσκε τὸ πῶς ἦλθεν πρὸς τὴν ἐμὴν ταπεινότητα ὁ ἅγιος ἔξαρ-
χος ἐν ἱερομονάχοις παπᾶ κύριον Ἀντώνιον μετὰ τίμια καὶ ἅγια
γράμματα τῆς παναγιότητός σου, διὰ νὰ δώσω τὰ μπακία,
καὶ τὰ χαράτσια, καὶ ἐδῶ εὐρίσκεται πολλὰ ἀπειθῆς λαὸς
καὶ πολλὰ πτωχός, καὶ δὲν βοηθοῦσιν τὸν ἀρχιερεᾶ αὐτῶν, μό-
νον μένει τὸ χρέος πρὸς ἐμέ· ἐγὼ διὰ νὰ μὴ φανῶ ἀπειθῆς
ἐσ κ λ α β ὡ θ η κ α καὶ ἐξεπλήρωσα τὰς δεκατρεῖς χιλιάδας τὰ

1. Ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας ἔτει ΛΒ', σελ. 350.

ἄσπρα τὰ μπακία, τσικίνια καὶ γρόσια, τὸ τσι-
κίνι ἀπὸ ρν' ἄσπρα καὶ τὸ γρόσι ἀπὸ ρ' ἄσπρα,
καὶ ἕτερα εἴκοσι τσικίνια διὰ τὰ χαράτσια, καὶ τὰ φι-
λότιμα εἴ τι ἤθελον· διότι ἀπὸ ἔκπαλαι, δέσποτά μου ἄγιε,
ἦτον τὸ χαράτσιον τσικίνια δέκα, μὰ ὡς ὁρίσης δέσποτά
μου. Ὡσὰν ἐξεπλήρωσα ἤλθεν μαντάτο τὸ πῶς ἐχειροτονήθη
ἄλλος ἀρχιερεὺς καὶ ἔρχεται· καὶ τότε εὐγάλει ἓνα γράμμα καὶ
δείχνει μου, τὸ ὁποῖον τὸ ἔχω ἐδῶ ὀπισθεν κοπιαρισμένον, τὸ
πῶς μὲ κάθηρες, καὶ νὰ μὴ συνάξω καμμίας λογῆς εἰσόδημα
ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν. Ἐγὼ ἐπροσκύνησα τὴν πρόσταξιν τῆς πανα-
γιότητός σου, ὡς μικρὸς καὶ ἁμαρτωλὸς δοῦλός σου, καὶ δὲν
ἐπατσαρίστικα οὐδὲ ποσῶς καμμίας λογῆς ἐκκλησιαστικὴν
ὑπηρεσίαν, μόνον περνῶ ὡς μικρὸς καλόγηρος.

Διὰ τοῦτο γράφω ἰδία χειρὶ καὶ ποιῶ παραίτησιν τοῦ θρόνου
τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Καρπάθου, διὰ τὸν ἀπειθῆ λαόν, ὅπου δὲν
βοηθᾷ τὸν ἀρχιερέα αὐτοῦ, καὶ ὅποιον ὁρίσης, δέσποτά μου,
ποιήσον, εἶμαι εὐχαριστημένος· εἰ δὲ τοῦτο παρακαλῶ καὶ δέομαι
τὴν παναγιότητά σου, νὰ ἔχω συγχώρησιν τῆς ἀρχιερωσύνης, μὲ
τίμιον καὶ ἅγιον γράμμα, ἐκ τῆς ἀγίας σου χειρός· διότι ὑπάρχω
γηραιὸς καὶ πολλὰ ἀσθενής, μήπως εὗρη με ὁ θάνατος· νὰ ἔχω
τὴν συγχώρησιν· καὶ ποιήσον διὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν τοῦ Θεοῦ,
διότι ὀρθῶς δὲν ἠμπορῶ νὰ σταθῶ ἀπὸ τὰ ξίγγι μου ὁ ἁμαρ-
τωλός· καὶ ἐγὼ χρέη τῆς ἐπαρχίας δὲν ἔχω ἕως τοῦ νῦν, καὶ μηδὲ
κανένα εἰσόδημα δὲν ἔμασα, μηδὲ ε' ἰνδικτιῶνος, μηδὲ τῆς
ἐλευσομένης ς' ἰνδικτιῶνος καθὼς ἔγραφεν τὸ γράμμα· καὶ ὡς
ὁρίσης ποιήσον· διότι τὰ βάσανα καὶ χολαῖς τοῦ ἀπειθῆ καὶ
χοντροῦ λαοῦ οὐ δύνομαι. Τοῦτο παρακαλῶ τὴν παναγιότητά σου·
εἶναι ἓνα νησιὶ ἡ Κάσος σπήτια ξ' καλά· καὶ ἦτον καὶ περίτου,
μὰ ἔφυγον, καθὼς τὴν εἶχεν καὶ ὁ Γιαλέας ἐξαρχικῶς εἰσόδημα
σιτάρι κοιλά ιγ', διὰ τὴν ζωὴν, εἰ δέ, ὡς ὁρίσης ποιήσον, δέ-
σποτά μου· καὶ ὅτι ποιήσης εἰς ἑμένα τὸν δοῦλόν σου, ὁ Θεὸς
νὰ τὸ πληρώσῃ· διότι διὰ στράτα δὲν εἶμαι, ἀπὸ τὴν μεγάλην
ὀδύνην. Αἱ δὲ ἁγιαί σου εὐχαὶ εἴησαν μεθ' ἡμῶν.

οχκδ', ἰνδικτιῶνος ε'.

Γ'.

(Ἐκ τοῦ ἐν Ζακύνθῳ γραμματοφυλακίου.

Συμβόλαια τοῦ συμβολαιογράφου Νικολάου Σκουλογένους, σελ. 50).

1643 μαρτίου 9. Εἰς τὴν χώραν τῆς Ζακύνθου τὴν σήμερον
ὁ παρὼν κὺρ Μελέτιος Βενέρης καλόγερος τοῦ ποτὲ παπᾶ κὺρ

Ἰακώβου ἀπὸ τὴν Στία χώραν Πισκοκέφαλο, συβάζεται μὲ τὸν παρόντα θεοφιλέστατον κύριον Δαμασκηνὸν Ἀγαπητὸν πρῶην ἀρχιεπίσκοπον Καρπάθου νὰ σταθῇ μὲ δαῦτον διὰ χρόνους πέντε καὶ νὰ τὸν μάθῃ τὰ γράμματα, ἀρχινόντας οἱ αὐτοὶ πέντε χρό-
 να ἀπὸ τὴν πρώτην τοῦ ἰουλίου τοῦ πρώτου ἀπερασμένου ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ τότες γυρέβοντας ὑπηρετήν ὁ αὐτὸς ἀρχιερεὺς ἤρε τὸν ἄνωθεν Μελέτιον στὸ Τσιρίγο καὶ τὸν ἐπῆρε καὶ ὁ αὐτὸς Με-
 λέτιος ἀπεθυμόντας νὰ μάθῃ τὰ γράμματα καὶ νὰ γένη ἱερεὺς ἀκολουθῆσε τὸν ἄνωθεν ἀρχιερέα καὶ ὑπόσχεται νὰ τὸν δουλέψῃ καὶ ὑπηρετήσῃ στοὺς ἄνωθεν πέντε χρόνους καλὰ καὶ ἐμπιστεμένα καὶ καθε δουλειὰ ὅπου τὸν θέλει βάλει καὶ διὰ τὴν αὐτὴν δου-
 λευσιν καὶ ὑπηρεσίαν ὑπόσχεται ὁ ἀρχιερεὺς νὰ τὸν μάθῃ τὰ γράμματα στὸν ἄνωθεν καιρὸν καὶ τὰς τάξεις τῆς ἐκκλησίας καὶ νὰ προσπαθήσῃ τὰ τὸν κάμῃ διάκονον καὶ ἱερομόναχον καὶ νὰ τὸν θρέφῃ, ἐνδένη καὶ ἑποδένῃ στὸν ἄνωθεν καιρὸν μὲ πᾶσα του ἔξοδον ὁ αὐτὸς ἀρχιερεὺς, ἀκολουθόντας των ὁ Μελέτιος ἔπου ὑπάγη, χωρὶς ἀμφιβολίαν καὶ δόλον, καὶ ἂν τὸν παρατήσῃ ἢ βρεθῇ ἀπειθής καὶ κακώτροπος, νὰ ἡμπορῇ τότες ὁ ἀρχιερεὺς νὰ τὸν βάνῃ στῆς δικαιοσύνης τὰ χέρια διὰ νὰ τοῦ ἀποκριθῇ κάθε ἐναντιότητα, δάνειον καὶ ἰντερέσον καὶ τροφήν, ἐνδυμα-
 σίαν καὶ ἑποδεμήν, εἰ δὲ καὶ ὁ αὐτὸς Μελέτιος στέκῃ στὴν ὑπο-
 ταγήν καὶ ὑπηρεσίαν τοῦ ἀρχιερέως μὲ τὴν πρέπουσαν ἐμπιστο-
 σύνην νὰ μὴν ἡμπορῇ νὰ τὸν διώξῃ δίχως ἀφορμήν, ἔτσι συβα-
 σμένοι ὑπὸ μαρτυρίας s. Λέου Πολυκαλᾶ καὶ μρ. Γερώλυμου Νομικοῦ.

Λέος Πολυκαλᾶς μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν.

Ἰερώνυμος Νομικὸς μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν.

Ἐγὼ Μελέτιος Βενέρις βεβαιώνω τὰ ἄνωθεν.

Δ'.

(Νομ. συναγ. φυλ. 2656 1).

† Ἐπειδὴ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου κυρ Ἀθανασίου προβαλόντος ἐπὶ συνόδου τὴν ἔνδειαν καὶ ἀπορίαν τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ, ὥς μὴ δυναμένης τρέφειν ἀρχιερέα σχεδὸν καὶ κινδυνευού-
 σης καταλειφθῆναι δίχα προστασίας ἀρχιερατικῆς, ἐγένετο συγ-
 κητάβασις καὶ διάκρισις συνοδικῶς, ὥστε παρέχειν κατ' ἔτος τῇ
 μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ, λόγῳ ζητίας ἢ καὶ βοηθείας,

1. Ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας ἔτει AB', σελ. 351.

ἄσπρων χιλιάδας δέκα μόνας, καὶ τὸ βασιλικὸν αὐτοῦ χα-
ράτσιον, καὶ τούτων ἔκτος ἄλλο μηδέν, μήτε πολὺ, μήτε ὀλί-
γον, τούτου χάριν ὑπέσχετο μετ' εὐχαριστίας ἐνώπιον τοῦ πανα-
γιωτάτου ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπότου τοῦ οἰκουμενικοῦ πα-
τριάρχου κυρίου κυρίου Διονυσίου καὶ τῆς ἱερᾶς τῶν ἀρχιερέων
συνόδου, ὥστε κατὰ χρόνον ἀποστέλλειν αὐτὸν ἀπροφασίστως τῇ
ἐκκλησίᾳ τὰς δέκα χιλιάδας τῶν ἄσπρων καὶ τὸ βασιλικὸν αὐ-
τοῦ χαράτσιον, χωρὶς τινος ἐξόδου καὶ καταβιβάσεως, δι' οἰ-
κείων ἀνθρώπων, καὶ λαμβάνειν τὴν ἀπόδειξιν αὐτοῦ. Ἄν δὲ
παραβάς, ἄλλως ποιήσῃ παρ' ὃ γράφει καὶ ὑπόσχεται, εἶναι αὐ-
τὸν ὑπὸ καθαίρεσιν, κατὰ τοὺς συνοδικοὺς τόμους, ἀποκριμα-
τίστως. Ὅθεν ἐγράφη καὶ ἡ παροῦσα αὐτοῦ ὑπόσχεσις καὶ ὑπε-
γράφη τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ χειρὶ, καταστρωθεῖσα ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ
κώδικι τῆς μεγάλης τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας †.

αχξβ' αὐγούστου, ἰνδικτιῶνος ιε'.

† Ὁ Καρπάθου Ἀθανάσιος ὑπόσχεται τὰ ἄνωθεν.

Ε'.

(Νομικ. συγγ. φύλ. 2616 1).

† Ἐπειδὴ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Καρπάθου, κατὰ τοὺς ἐνεστῶτας
χρόνους, εἰς ἀπορίαν καὶ ἔνδειαν εὐρίσκεισθαι, καὶ
δεομένης προνοίας καὶ ἀντιλήψεως, ὥς ἂν μὴ τῆς ἀρχιερατικῆς
προστασίας στερηθεῖς, ἀπαναινομένων τῶν ἀρχιερατεύειν ἐν αὐτῇ
τῶν λαχόντων, ἅτε μὴ ἐπαρκούσης χορηγεῖν αὐτοῖς τὰ ἀναγκαῖα
πρὸς ζωάρκειαν καὶ περίθαλψιν, προέβη κηδεμονία τις περὶ αὐ-
τὴν καὶ προμήθεια, καὶ συγκατάβασις, γνώμη κοινῇ συνοδικῇ
τοῦ παναγιωτάτου ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπότου, τοῦ οἰκουμενι-
κοῦ πατριάρχου κυρίου κυρίου Διονυσίου καὶ τῶν παρευρεθέντων
ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, καὶ ἐγένετο βραχεῖά τις ἀπο-
κοπή, παρέχειν δηλαδὴ κατ' ἔτος τὸν ἤδη χειροτονηθέντα ἐν αὐτῷ
θεοφιλέστατον ἀρχιεπίσκοπον Καρπάθου κὺρ Λεόντιον τῇ με-
γάλῃ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ ἑπτὰ χιλιάδας τῶν ἄσπρων μόνων,
λόγῳ ζητίας ἢ καὶ βοηθείας, καὶ παρὰ ταῦτα πληροῦν καὶ τὸ
βασιλικὸν αὐτοῦ χαράτσιον, καὶ μηδέν ἄλλο παρέχειν, μήτε
πολὺ μήτε ὀλίγον, ἔκτος τῶν ἑπτὰ χιλιάδων αὐτῶν δηλαδή, καὶ
τοῦ βασιλικοῦ αὐτοῦ χαράτσιοι, ὅπερ ἔστερξε καὶ ἐδέχθη εὐ-
χαρίστως καὶ ὑπόσχεται ὁ ῥηθεὶς θεοφιλέστατος ἀρχιεπίσκοπος

1. Ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας ἔτει ΛΒ', σελ. 351—352.

Καρπάθου κύρ Λεόντιος ἀποστέλλειν ταῦτα κατ' ἔτος τῇ μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ τὰς ἑπτὰ χιλιάδας τῶν ἀσπρῶν, τὴν ἀποκοπὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ βασιλικὸν χαράτσιον, περὶ τὸν ἀπρίλιον μῆνα, ἀναντιρρήτως καὶ ἀναμφιλέκτως. Ὅθεν ἐγράφη καὶ ἡ παροῦσα ἀποκοπὴ καὶ ἡ ὑπόσχεσις αὐτοῦ ἐν τῷ παρόντι ἱερῷ κώδικι τῆς μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας καὶ ὑπεγράφη τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ χειρὶ, ἐν ἔτει ,αχξε', ἰουλίῳ ιγ', ἰνδικτιῶνος γ'. Ἄν δὲ παρὰ τὴν ὑπόσχεσιν αὐτοῦ, μὴ ἀποστείλῃ τὸ δικαίωμα αὐτὸ τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τὸ χαράτσιον αὐτοῦ, ἐκπίπτειν τῆς ἀρχιερωσύνης, κατὰ τοὺς τόμους τῆς ἐκκλησίας τοὺς συνοδικοὺς καὶ ἀποβάλλεσθαι τῆς ἐπαρχίας καὶ χειροτονεῖσθαι ἄλλον ἐν αὐτῇ ἀποκριματίστως †.

† Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Καρπάθου Λεόντιος στέργω καὶ ὑπόσχομαι τὰ ἄνωθεν.

ΣΤ'.

(Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμῷ 233 χειρογράφου τεύχους φύλλ. 78, τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχικῆς βιβλιοθήκης 1).

† Ἰάκωβος ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης †.

† Τὸ διττὸν τῆς ἐν Θεῷ ἀρχικῆς αὐτεξουσιότητος ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἀγαθοδότης πρὸς αὐτοῦ εἰκονίζεσθαι δέδοται· ὄντος γὰρ συνθέτου τοῦ τῆς ἀνθρωπότητος εἶδους ἐκ τῆς γεώδους οὐσίας ἅμα καὶ νοερᾶς ψυχῆς, δηλαδὴ λογικῆς, καὶ ἡ ὑπ' αὐτὸ νοουμένη ἐξουσιαστικὴ δύναμις διττῇ πῶς ἀνάγκη γνωρίζεσθαι ἥς προνοία διαιρουμένης εἰς δύο, τῆς μὲν ἡ βασιλεία καθέστηκε γνῶρισμα, δύναμις τις διεξαγωγὸς μετὰ νόμου κειμένου καὶ συντηρητικὴ τῶν εἰς πρακτικὴν δικαιοσύνην συντεινόντων, τῆς δὲ ἡ ἱερωσύνη ἥτις μέσον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων γινωσκομένη πρὸς τὰ τῇ θεωρητικῇ ἀπονενεμημένα συντείνει τῇ ἀμέσως τῷ Θεῷ, τῷ πρώτῳ καὶ ὀλικῷ καὶ ἀκροτάτῳ καὶ παντοδυνάμῳ νῷ, τὸν ἔσχατον καὶ μερικὸν καὶ εὐτελῆ καὶ τῆς ἄνωθεν ροπῆς τε δεόμενον νοεῖν καρθαρικαῖς καὶ ἀνατακτικαῖς ἐπιστήμαις συναπτούσῃ τε καὶ ἀνυπρούσῃ ἀρρήτως· ὅσον οὖν ἄρα ψυχῆς τε καὶ σώματος τὸ διάφορον, τοσοῦτον ἡ ἱερωσύνη βασιλείας διέστηκεν, ἡ μὲν γάρ, ὡς ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, περὶ φθαρτῶν

1. Τὸ ἀντίγραφον ἐγένετο τῇ φροντίδι τοῦ ἐμοὶ ἀγαπητοῦ Νικοδήμου Βασιλείου ἀρχιμανδρίτου.

καὶ γηϊνῶν, ἥ δὲ περὶ ἀφθάρτων, θείων καὶ νοερῶν, ἦν ὁ θε-
 ἄνθρωπος λόγος Ἰησοῦς Χριστός, ὁ καθηγητὴς τῆς σωτηρίας ἡ-
 μῶν, ὁ δι' ἄκραν συγκατάβασιν ἐπὶ γῆς ἐλθὼν σῶσαι τὸν ἄν-
 θρωπον καὶ ἐκ δουλείας ἀπαλλάξαι, τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς ἐδωρή-
 σατο καὶ δι' αὐτῶν ἀλληλοδιαδόχως πρὸς τοὺς μετὰ ταῦτα καὶ
 θέσει καὶ τρόπῳ διαδόχους αὐτοῦ γεννηθησομένους· ὅθεν τῆς ἁ-
 γιωτάτης (ἀρχι)ἐπισκοπῆς Καρπάθου δίχα γνησίου ἀρχιερέως καὶ
 πνευματικοῦ ποιμένος ἐναπολειφθείσης καὶ τῆς πνευματικῆς ταύ-
 της χάριτος ἐν στερήσει καθεστηκυίας, ἅτε τοῦ ἐν αὐτῇ πρότερον
 ἀρχιερατεύσαντος Μακαρίου μὴ ἀπελθόντος ἐκεῖσε ἐπὶ τὸ ἐπιλα-
 βέσθαι τῆς ἐπαρχίας ταύτης, ἀλλὰ μάτην περιερχομένου ἀλλαχοῦ
 καὶ διὰ τοῦτο ἐπιτιμηθέντος ἀπελθεῖν, καὶ πάλιν ταῦτα πράττον-
 τος καθαιρέσει καθυποβληθέντος, εἶτα ἐξαιτησαμένου τὴν συγχώ-
 ρησιν ἐπὶ τὸ ἀπελθεῖν καὶ ταύτης τυχόντος, καὶ πάλιν τὰ αὐτὰ
 πράττοντος καὶ ἀποδοκιμασθέντος τελείως τῆς ἐπαρχίας ταύτης
 καὶ ἀποδιωχθέντος, ἵνα μὴ ἐπὶ πολὺ ἡ παροιμία αὕτη ἀπροστά-
 τευτος μείνῃ καὶ τὰ ἐκεῖσε τὴν ἄλλως φέρεται, δέον ἐκρίναμεν
 φροντίδα καταβαλεῖν οὐ τὴν τυχοῦσαν ἐπὶ εὐρέσει προσώπου
 ἀξίου καὶ ἀρμοδίου τοῦ ἀναδεχθῆναι τὴν ποιμαντικὴν ράβδον
 τῆς ἐπαρχίας ταύτης· καὶ δὴ ἀδεία καὶ προτροπῇ ἡμετέρᾳ, ψήφων
 κανονικῶν γεγεννημένων παρὰ τῶν ἐνδημούντων ἐνταῦθα τῇ βα-
 σιλευούσῃ ἱερωτάτων μητροπολιτῶν καὶ ὑπερτίμων τῶν ἐν ἁγίῳ
 Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, τοῦ
 Χαλκηδόνος κὺρ Ἰερεμίου, τοῦ Θεσσαλονίκης κὺρ Μελετίου,
 τοῦ Προύσης κὺρ Καλλινίκου, τοῦ Μυτιλήνης κὺρ Γρηγορίου,
 τοῦ Ἀθηνῶν κὺρ Ἰακώβου, τοῦ Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης κὺρ
 Βαρθολομαίου, τοῦ Ρόδου κὺρ Παρθένιου, τοῦ Διδυμοτείχου
 κὺρ Γρηγορίου, τοῦ Εὐρίπου κὺρ Νικηφόρου, τοῦ Δέρκων καὶ
 Νεοχωρίου κὺρ Μακαρίου, τοῦ Λιτίτζης κὺρ Θεοδοσίου, ἔγνω-
 σται καὶ προτετίμηται τῶν ἄλλων ὁ ὀσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις
 καὶ πνευματικοῖς κὺρ Νεόφυτος, ἀνὴρ ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων τὸ ἀγ-
 γελικὸν ἡμφιεσμένος σχῆμα καὶ τὸν μονήρη μετερχόμενος βίον
 ἀμέμπτως, ἡσυχία συζῶν καὶ ἀπραγμοσύνη ἐγκολπούμενος, ἱκα-
 νὸς εἰς προστασίαν λαοῦ· τοῦτον τοιγάρτοι τὸν διαληφθέντα [ἀρ-
 χιεπίσκοπον] τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἀποκατεστήσαμεν καὶ κυβερνή-
 την τοῦ ἐν αὐτῇ χριστιανικοῦ πληρώματος ἀπετελέσαμεν. Ὁ-
 φείλει τοίνυν ὁ διαληφθεὶς αὐτὸς θεοφιλέστατος ἀρχιεπίσκοπος
 Καρπάθου κὺρ Νεόφυτος ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελ-
 φὸς καὶ συλλειτουργγὸς παραγενέσθαι εἰς τὴν θεόθεν λαχοῦσαν
 αὐτῷ παροικίαν καὶ ἐπιλαβέσθαι ταύτης καὶ πάσης ὑποκειμένης

αὐτῇ ἐνορίᾳ καὶ εὐλογεῖν καὶ ἁγιάζειν ἅπαντας τοὺς ἐν αὐτῇ
 χριστιανοὺς καὶ ἅπαντα τὰ ἁρχιερατικὰ ἐκτελεῖν μετὰ τῆς τοῦ
 ἱεροῦ συνθρόνου ἐγκαθιδρύσεως, ὡς γνήσιος καὶ νόμιμος ἁρχιε-
 ρὸς ταύτης, ἀναγνώστας σφαγίζειν, μοναχοὺς τε καὶ μοναχὰς
 κτείνειν, ὑποδιακόνους καὶ διακόνους χειροτονεῖν καὶ εἰσηγεῖσθαι
 καὶ διδάσκειν τὸν ἐν αὐτῇ τοῦ κυρίου χριστῶνυμον λαὸν πάντα
 τὰ ψυχωφελῆ καὶ σωτήρια δόγματα καὶ διδάγματα, οὐ μόνον
 ταῖς ἀπὸ γλώσσης νουθεσίαις, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ταῖς ἀπὸ τοῦ
 ἰδίου βίου χειραγωγίαις, τὰ πάντα τοῖς πᾶσι γενόμενος, ἵνα πάν-
 τας κερδήσῃ ἢ πλείονας, κατὰ τὸν θεῖον ἀπόστολον, καὶ δεσπό-
 ζειν καὶ ἐξουσιάζειν πάντων τῆς ἁρχιεπισκοπῆς κτημάτων τε καὶ
 ἀφιερωμάτων, κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων, καὶ σπεύδειν ἐπιμελῶς
 τῆς τούτων αὐξήσεως καὶ βελτιώσεως, ὡς γνήσιος ἐξουσιαστὴς
 τούτων ἁπάντων· ὡσαύτως δεσπόζειν καὶ πάντων τῶν ἐν τῇ πα-
 ροικίᾳ ταύτῃ ἐκκλησιῶν τε καὶ μοναστηρίων καὶ θείους καὶ ἱε-
 ροὺς ναοὺς καθιεροῦν καὶ πνευματικοὺς πατέρας ἐγκαθιστᾶν δι'
 οἴκειων ἐνταλμάτων, καὶ τᾶλλα πάντα τὰ τοῖς ἁρχιερεῦσιν ἀνή-
 κοντα διαπράττειν ἀκωλύτως καὶ ἀπαραιμώτως καὶ καρποῦσθαι
 καὶ λαμβάνειν τὰ ἀπὸ συνηθείας ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα σῶα
 καὶ ἀνελλιπῇ πρὸς ἰδίαν αὐτοῦ περίθλαψιν καὶ διοίκησιν· ὡσαύ-
 τως ὀφείλουσι καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ Καρπάθου
 κληρικοί, ἱερεῖς, ἱερομόναχοι, ἄρχοντές τε καὶ ἀρχόμενοι, μικροὶ
 καὶ μεγάλοι ὁμοῦ ἅπαντες, τιμᾶν τὸν διαληφθέντα καὶ διευλα-
 βεῖσθαι καὶ ὑπείκειν καὶ ὑποτάσσεσθαι αὐτῷ κατὰ πάντα, ἐφ' οἷς
 ἂν αὐτοῖς πνευματικῶς διορίσῃται καὶ συντρέχειν καὶ βοηθεῖν
 αὐτῷ ἐν πάσαις ταῖς ἀναγκαίαις αὐτοῦ χρείαις καὶ κατ' οὐδὲν
 αὐτῷ ἀντιλέγειν ἢ ἀντιτείνειν ἀναιτίως (ἀλυσιτελὲς γάρ ἐστι τοῦτο
 φησὶν ὁ μακάριος Παῦλος) καὶ μνημονεύειν τοῦ κανονικοῦ αὐ-
 τοῦ ὀνόματος ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς καὶ ἀκολουθίαις καὶ
 παρέχειν καὶ διδόναι εὐγνωμόνως καὶ εὐπειθῶς κατὰ τὴν ἐπικρα-
 τήσασαν ἀρχαίαν συνήθειαν ἅπαντα τὰ ἀνήκοντα αὐτῷ ἐκκλη-
 σιαστικὰ εἰσοδήματα καὶ δικαιώματα σῶα καὶ ἀνελλιπῇ, οἱ ἱερεῖς
 τὰ κανονικά, οἱ λαϊκοὶ τὰ συνοικέσια, τὰς πανηγύρεις, τὴν τοπι-
 κὴν ζητίαν, καὶ εἴ τι ἄλλο τῷ τόπῳ σύνηθες, μηδενὸς τολμῶν-
 τος τῶν πάντων ἱερωμένων καὶ λαϊκῶν ἀντιφέρεσθαι τῷ πνευ-
 ματικῷ αὐτῶν ποιμένι ἢ κατακρατεῖν τι· τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ
 ἢ τὴν προσήκουσαν αὐτῷ τιμὴν καὶ βοήθειαν καὶ ἀποδιδόναι·
 τῷ δέ γε βουλομένῳ παρὰ τὰ προσταττόμενα πράξαι καὶ γνώμῃ
 διεστραμμένῃ τι τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ σφετερίσαι ἢ ὅπως δήποτε
 ἄλλως ἀντικειμένως φέρεσθαι καὶ μὴ ἀποδιδόναι τὴν προσήκου-

σαν εὐλάβειαν καὶ ὑποταγήν, ὥς ἀγρυπνοῦντι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, δειγὰ τὰ ἐπιτίμια παρ' ὑμῶν ἔσεται καὶ πρὸ τούτων ἢ τοῦ Θεοῦ ἀγανάκτησις αὐτῷ ἐνεχθήσεται, ἢ γὰρ τιμὴ καὶ εὐπείθεια ἢ πρὸς αὐτὸν τὸν ἀρχιερέα γενομένη πρὸς ἡμᾶς ἀνάγεται, καὶ δι' ἡμῶν πρὸς Θεόν, οὗ τύπον ἐπὶ γῆς οἱ ἀρχιερεῖς διασώζουσιν· ἐπὶ τούτοις γὰρ ἅπασιν ἀπολυθεῖσα καὶ ἡ παροῦσα ἐν μεμβράναις περιληπτικὴ προᾶξις ἐξέδοτο αὐτῷ τῷ διαληφθέντι θεοφιλεστάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Καρπάθου κὺρ Νεοφύτῳ ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῷ ἡμῶν ἀδελφῷ καὶ συλλειτουργῷ. ,αχπ' μηνὶ ἀπριλίῳ ιγ' †.

† Ἰάκωβος ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης †.

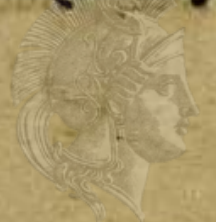
Z'.

(Ἐκ χειρογράφου τεύχους ὑπ' ἀριθμὸν 233, φύλ. 436, τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχικῆς βιβλιοθήκης).

† Τοῖς ἐντιμοτάτοις κληρικοῖς καὶ εὐλαβεστάτοις ἱερεῦσι καὶ ἱερομόναχοις καὶ χρησιμοτάτοις προεστῶσι καὶ γέρουσι καὶ λοιποῖς πᾶσι χριστιανοῖς ἀνδράσι καὶ γυναιξὶ τοῖς εὐρισκομένοις ἐν Καρπάθῳ καὶ Κάσῳ τέκνοις ἑμοὶ πνευματικοῖς ποθεινοτάτοις ἐν Κυρίῳ εὐχὴν καὶ εὐλογίαν καὶ τὸν ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀσπασμὸν σωτηρίαν τε καὶ εὐτυχίαν παρὰ Θεοῦ.

Καθὼς ὅλα τὰ πνευματικὰ διαφέρουσιν ἀπὸ τὰ σωματικὰ καὶ κατὰ τὴν αἰδιότητα καὶ ἀφθαρσίαν καὶ τὴν ἄλλην ὑπεροχὴν τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀξίας, τὸν ἴδιον τρόπον διαφέρει καὶ ἡ πνευματικὴ ἀγάπη καὶ πατρικὴ συγγένεια, τὴν ὁποίαν χειροτονεῖ ἡ χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος ἀπὸ ἐκείνην τὴν πατρικὴν ἀγάπην, ὅπου προξενεῖ ἡ ὕλη, καὶ αὕτη ἡ σάρξ· τούτη ἡ σωματικὴ ἀγάπη εἶναι πρόσκαιρος, ἐκείνη ἀθάνατος, ταύτην μαραίνει χρόνος, ἐκείνην θρέφει καὶ αὐξάνει, τούτην τὴν σαρκικὴν ἀγάπην διαλύει καὶ παραμικρὰ διαφορὰ, ἐκείνη πάντα στέργει πάντα ὑπομένει κατὰ τὴν ἀποστολικὴν φωνήν. Λοιπὸν ἐπειδὴ ἡ χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος ἐχάρησε καὶ εἰς ἑμένα τέτοιαν πνευματικὴν ἀγάπην νὰ ἔχω εἰς ἑσᾶς τώρα τόσους πολλοὺς χρόνους, δὲν εἶναι καμμία ἀμφιβολία πῶς νὰ ἐγνωρίσετε τοιαύτην πατρικὴν ἀγάπην ἀπὸ ἑμένα θερμὴν καὶ ἀνυπόκριτον καὶ ἐγὼ δύναμαι νὰ εἰπῶ χωρὶς πρόφασιν, ὅτι ἐγνώρισα ἀπὸ ἑσᾶς καὶ εὐλάβειαν πολλὴν καὶ ὑπακοὴν μεγάλην καὶ ὅσην παραγγέλει ὁ ἀποστολικὸς

λογος εἰς τὰ γνήσια τέκνα τῆς ὀρθοδόξου πίστεως νὰ ἔχουσιν εἰς τοὺς ἡγουμένους καὶ προεστοὺς αὐτῶν· πείθεσθαι λέγουσι τοῖς ἡγουμένοις καὶ ὑπείκεσθαι· τοιαύτην ὑπακοὴν ἀληθινὴν ἐγνώ-
σα ἀπὸ ἐσᾶς καὶ ἐδοκιμάσατε καὶ ἐσεῖς ἀπὸ ἐμένα, τὴν ὁποίαν ἐκόμη καὶ ἔχω μέσα εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς καρδίας καὶ θρέφω, καὶ διὰ τοῦτο μὲ τὸ παρὸν γράμμα ἠθέλησα νὰ εὐχηθῶ καὶ νὰ εὐλο-
γήσω ἅπαντας, νέους καὶ γέροντας, ἱερεῖς καὶ ἀνιέρους, ἄνδρας καὶ γυναῖκας, ὅλους εὐχομαι καὶ εὐλογῶ καὶ συγχωρῶ καὶ λύω ἀπὸ παντὸς δεσμοῦ, ὅχι μόνον τοὺς ζῶντας ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπο-
θανόντας ὅχι μόνον μὲ ψιλοὺς λόγους τοῦ στόματος, ἀλλ' ἐκ βάθους καρδίας, μέσα ἀπὸ τὰ πατρικὰ ἐκεῖνα σπλάγχνα, μὲ τὰ ὁ-
ποῖα ἐσυναναστράφηκα καὶ ἀνάθρεψα σχεδὸν ὅλους, διότι ἀγ-
καλὰ καὶ τὸ βαθὺ γῆρας μὲ ἐπαρακίνησε νὰ παραιτηθῶ τὴν ἐπι-
στασίαν τὴν ἐδικὴν σας ὅχι χωρὶς μεγάλον πόνον καρδίας, πλὴν τὴν ἀγάπην τὴν πατρικὴν, ὅπου ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς ἔδειχνα πρὸς ἐσᾶς δὲν ἄφησα, ἀλλὰ οὔτε θέλω ἀφήσει ποτέ, καὶ οὔτε πολυκαιρία οὔτε χρόνος ὁ πανδαμάτωρ, οὔτε γῆρας, οὔτε θάνα-
τος θέλει δυνηθῇ νὰ ἐξαλείψῃ μέσα ἀπὸ τὴν καρδίαν μου, τὴν ἀγάπην ἐκείνην τὴν θερμὴν ὅπου σᾶς ἔδειξα διὰ αὐτὴν καὶ μό-
νην ἠθέλησα καὶ μὲ ζημίαν ἰδικὴν μου νὰ σᾶς στείλω ἀρχιερέα εἰς τόπον ἐδικόν μου ὅχι κανένα ἄλλον ὅπου οὔτε ἤξεύρετε, οὔτε ἠκούσατε, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ὅπου εἶναι καὶ ἐντόπιός σας καὶ γνω-
στὸς καὶ ἀναθρεμμένος ἔμπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν σας. Λοιπὸν ἐπειδὴ καὶ ἐγὼ ὁμολογῶ πῶς ποτὲ δὲν θέλω ἀρνηθῇ τὴν ἀγά-
πην σας, τὸν ἴδιον τρόπον καὶ ἐσεῖς πρέπει πάντοτε νὰ μὲ ἐν-
θυμᾶσθε· ὥς τέκνα ἀγαπητὰ τὸν πατέρα καὶ τὴν εὐλάβειαν καὶ τὴν ὑπακοὴν ὅπου ἔδειχνετε εἰς ἐμένα τώρα τόσους χρόνους, θέλω καὶ ἐπιθυμῶ, καὶ παρακαλῶ νὰ δείχνετε εἰς αὐτὸν τὸν νέον ἀρ-
χιερέα σας, καὶ ὅχι μόνον νὰ ἀγαπᾶτε, ἀλλὰ καὶ νὰ βοηθῆτε καὶ νὰ συντρέχετε εἰς ταῖς ἀνάγκαις καὶ χρεῖαις του, καὶ ὅχι μόνον ἀπὸ ἐμένα θέλετε ἔχει θερμότερας τὰς εὐχάς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ αὐ-
τὸν τὸν ἴδιον μισθαποδότην Θεόν, ὅπου μὲ ἀληθεσιτάτην ἐπαγ-
γελίαν μᾶς εἶπεν ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχετε, καὶ ἄλλοῦθεν ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου λή-
ψεται, ἀπὸ αὐτὸν λέγω τὸν μισθαποδότην Θεόν, θέλετε λάβει τὰς ἀνταμοιβὰς εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν, ὑγείαν, εὐφορίαν καρπῶν, αὐξήσιν τῶν ὑπαρχόντων, σκέπην καὶ βοήθειαν εἰς τὰς ἐπηρείας τοῦ δαίμονος, λύτρωσιν τῶν ἐπερχομένων συμφορῶν· εἰς δὲ τὸν μέλλοντα αἰῶνα συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ κληρονομίαν καὶ μετοχὴν τῆς οὐρανίου βασιλείας. Ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος·

ἄμποτες δὲ ὁ πανοικτίρμων Θεὸς νὰ μὲ ἀξιώσῃ καμμίαν φορὰν νὰ ἔλθῃ νὰ σᾶς ἰδῶ· καὶ νὰ σᾶς ἀπολαύσω σωματικῶς. Ἡ δὲ χάρις τοῦ παναγίου Πνεύματος καὶ ἡ εὐχὴ καὶ ἡ εὐλογία τῆς ἐμῆς ταπεινότητος εἴη μετὰ πάντων ἡμῶν †.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ Γ. ΖΕΡΛΕΝΤΗΣ

ΠΡΟΣΘΗΚΗ

ΕΙΣ ΤΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ Τῇ ΝΗΣΩ, ΣΙΦΝΩ, ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΠΕΡΙ τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Σίφνῳ σχολείου ἐπραγματεύθη ὁ Κάρολος Γκιὼν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς νήσου ταύτης· ἔκτοτε δὲ δύο προσθῆκαι περὶ αὐτοῦ ἐδημοσιεύθησαν ¹. Ἀλλ' ἡ ἱστορία τοῦ εἰρημένου σχολείου δὲν συνεπληρώθη ἔτι, διότι οὔτε γνωστὸν εἶναι πότε συνεστάθη οὔτε γνωστοὶ πάντες οἱ διδάξαντες ἐν αὐτῷ. Ἐξ ἐπιστολῆς Δημητρίου τινὸς πρὸς τὸν ἐν Μακρυνίτσα τοῦ Πηλίου διδάσκοντα Ζαχαρίαν, δηλοῦται ὁ πρῶτος ἐν τῷ σχολείῳ τῆς Σίφνου διδάξας ὁ καὶ ἰδρυτὴς αὐτοῦ Στέφανος ὁ Κύπριος, ὃς ἄγνωστον διατὶ ἀπέλιπε τὴν ἐν τῇ νήσῳ διδασκαλίαν, καίτοι ἐδωρήσατο τῷ σχολείῳ τὰ βιβλία αὐτοῦ.

Τοῦ Ζαχαρίου τούτου διδάσκοντος ἐν Μακρυνίτσα, μνημονεύει καὶ ὁ Καισάριος Δαπόντες ὥδε· «Ζαχαρίας ἱερομόναχος ἀπὸ ταῖς Μηλιαῖς, χωρίον Δημητριάδος καὶ τοῦτο, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ τώρα εὐρίσκεται γέρων ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα, ἐπιστήμων καὶ ἐνάρετος ²». Ὁ δὲ Δημήτριος ὁ ἐπι-

1. Ἰωάννου Σακκελίωνος Ἑγγραφα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν σχολὴν τῆς νήσου Σίφνου ἀναφερόμενα, ἐν Δελτίῳ τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἐταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1885, εἰς 8ον), τόμ. Β', σελ. 317—325.—Πατριαρχικὸν σταυροπηγιακὸν μοναστήριον τοῦ Ταξιάρχου Μιχαὴλ ἐν τῇ νήσῳ Σίφνῳ, ἐν Ἱστορικῶν ἐρευνῶν περὶ τὰς ἐκκλησίας τῶν νήσων, (ἐν Ἐρμούπολει, 1913, εἰς 8ον), τόμ. Α', σελ. 71—73.

2. Καισαρίου Δαπόντε Κατάλογος ἱστορικῶς καὶ ἀξιόλογος τῶν καθ' ἡμᾶς χρηματισάντων ἐπισήμων Ρωμαίων., ἐν Κ. Ν. Σάθα Μεσαιωνικῆς βιβλιοθήκης, (ἐν Βενετίᾳ, 1872, εἰς 8ον), τόμ. Γ', σελ. 125.—καὶ ἐν Const. Erbiceanu Cronicații Greci au seris despre Românii în epoca Fanariota, (București, 1888, in f°), p. 134.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000050997